Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiuniloru: o seria garmondu pe o colóna 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ)

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulu pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 125.—Anulŭ LII. Brașovŭ, Duminecă 4 (16) Iunie 1889.

Brașovŭ, 3 Iunie

Intr'unulŭ din numerii trecuțĭ amŭ vorbitŭ de marele neajunsurĭ și de multele pagube, ce le suferimŭ noi Românii și causa nostră, pentru că nu este între fruntașii și conducĕtorii noștrii acea unire și bună ințelegere, fără de care lupta nóstră pentru dreptate rĕmâne sterpă și nu póte dobêndi resultatele dorite.

Amŭ arătatŭ că slăbiciunile și patimele nóstre proprie, precum ambițiunile deșerte și invidiile personale, nepăsarea ș. a. suntŭ piedeca de căpetenia, că nu putemŭ lucra totdeuna și necurmatŭ în strînsă unire pentru apĕrarea drepturilorŭ poporului năpăstuitŭ, de unde apoi urmeză că acesta rĕmâne de multe orĭ fără de nicĭ o conducere, espusŭ tuturorŭ înriurir了orŭ și uneltirilorŭ dușmănose.

Nu trebue sĕ trecemŭ însĕ cu vederea, că contrarii neamului nostru nu dormŭ, și că decă le vine la socotélă când ne vede certându-ne între noi, ei se silescŭ de altă parte a nutri mereu foculŭ vrajbei și alu neînțelegerilorŭ în sînulŭ nostru și a băga frică în poporŭ și în fruntașii și conducĕtorii lui cei vrednicĭ și de bună credință prin totŭ felulŭ de amenințărĭ, cercetărĭ, oprirĭ, înriurirĭ și prigonirĭ.

Nu este dér, precum amŭ spus'o de atâtea orĭ, numai patima și fanatismulŭ de rassă, de care se conducŭ contrarii noștri politici și naționalĭ, ci ei înainteză după unŭ planŭ alŭ lorŭ sistematicŭ, amĕsuratŭ devisei: Sĕ-i desbinămŭ mai întâiu și apoi îi vomŭ face pe toțĭ sĕ îngenunche!

Politica acésta a contrarilorŭ limbei și ai naționalității nóstre amŭ numit'o noi politică de „terrorisme“ — „remtette“. Ea are de scopŭ sĕ ne facă sĕ uitămŭ de drepturile nóstre, și desbinându-ne și înfricându-ne sĕ ne facă cu neputință ca sĕ ni le apĕrămŭ umĕrŭ la umĕrŭ, în deplină solidaritate.

Mai trebue sĕ-o spunemŭ óre ce multŭ au pĕcătuitŭ aceia dintre noi, carĭ n'au fostŭ destulŭ de băgătorĭ de sémă, séu au fostŭ slabĭ de ângerŭ și au ascultatŭ ici de vorbele amăgitore ale unui fișpanŭ ungurescŭ, dincóce de amenințările neîntemeiate ale unui inspectorŭ de școle ungurescŭ, dincolo de șoptele altorŭ funcționarĭ ungurĭ și au sprijinitŭ astfelŭ, cu voiă orĭ făr' de voiă, acea politică periculósă de desbinare și de destrămare.

Resultatele le vedemŭ. Pretutindenĭ, unde Românii au avutŭ conducĕtorĭ harnicĭ și de sine stătătorĭ și unde au lucratŭ cu toții în deplină armoniă, ferindu-se de amăgirile și intrigile contrarilorŭ, ei și-au sciutŭ câștiga respectulŭ acestora și causele lorŭ nu au suferitŭ atâtea loviturĭ. Acolo însĕ unde s'au desbinatŭ ei între ei, au ajunsŭ stăpânĭ absoluțĭ pe situațiune fișpanii și alte unelte de ale guvernului.

De aicĭ mai urmeză încă unŭ lucru de cea mai mare însemnătate pentru unŭ poporŭ ca alŭ nostru, care are a lupta cu atâtea piedecĭ și greutățĭ. Urmeză că starea nóstră politică de astădĭ ar fi cu multŭ mai ușóră, decă nu numai în unele ținuturĭ și în anumite casurĭ, ci pretutindenĭ și la tóte ocasiunile amŭ fi pășitŭ cu rêndurile strînse și cu energiă pentru poporulŭ nostru.

Bine că s'a proclamatŭ și s'a primitŭ cu însuflețire în adunările nóstre, ca sĕ procedemŭ în tóte solidarŭ. Der cum s'a pusŭ în lucrare acéstă programă?

Vaietele și țipetele, ce le audimŭ din diferite părțĭ, aci că unora li se ia averea, aci că altora li se ia un dreptŭ séu li se amenință o școlă, ne arată cum s'a pusŭ în lucrare.

Lucrândŭ fiecare de capulŭ sĕu pentru totŭ felulŭ de interese mai micĭ speciale, au uitatŭ cu toții de interesulŭ celŭ mare generalŭ, care era de a pune stavilă volniciilorŭ și uneltirilorŭ printr'o purtare demnă și impuitore națională.

Șovăirile și desbinările au încuragiatŭ totŭ mai multŭ pe contrarĭ, așa că acum cuteză a ne ataca și în acele ținuturĭ, unde suntemŭ mai compacțĭ și mai solidarĭ.

De aicĭ póte fiăcare sĕ tragă învĕțătura, ce va sĕ dică solidaritatea națională, ce multŭ póte pierde poporulŭ românŭ fără ea și ce multŭ póte câștiga decă cu toții în unire și cu vredniciă ne vomŭ apĕra în potriva acelora, carĭ voiescŭ sĕ ne cutropéscă.

Revista politică.

Din năuntru. In cursulŭ desbaterilorŭ din dilele din urmă asupra bugetului, s'a descoperitŭ de cătră deputatulŭ opozițiunalŭ Polonyi, că unii deputațĭ guvernamentalĭ iau banĭ dela cei carĭ alergă la protecțiunea loru, ca sĕ le procure câte o funcțiune. A și citatŭ unŭ casŭ, în care arăta, că deputatulŭ Varady a luatŭ chiarŭ 400 fl. dela unŭ individŭ, ca sĕ-i procure o slujbă și nu i-a procurat'o. Varady mai e cunoscutŭ dintr'unŭ procesŭ pentru decorații. Elŭ se obligase sĕ procure unui speculantŭ ordinulŭ coronei de ferŭ cu titlulŭ de cavalerŭ, pentru 30,000 fl. Acésta s'a și întêmplatŭ, dér mai târdiu i-s'a luatŭ îndĕrătŭ speculantului ordinulŭ și titlulŭ pentru fapte nedemne; lui Varady i-a intentatŭ apoi procesŭ sĕ-i dea îndĕrătŭ cei 30,000 fl. Președintele camerei a declaratŭ din parte-i, că a primitŭ și primesce multe scrisori mai alesŭ în contra deputațilorŭ, carĭ suntŭ și advocațĭ, în afacerĭ de banĭ. A trebuitŭ sĕ fiă unŭ guvernŭ tiszaistŭ, ca corupțiunea sĕ ia atâta întindere.

In camera deputațilorŭ s'a votatŭ bugetulŭ, după-ce s'a făcutŭ multă paradă cu pretinsulŭ „geniu“ alŭ nației unguresci, pentru care s'a cerutŭ și s'a promisŭ sĕ se facă de tóte, dér nimicŭ pentru bună-starea și cultura naționalitățilorŭ nemaghiare, ci numai pentru ideia nebună de maghiarisare, ideiă care de altmintrelea nu se va realisa nicĭodată.

In camera magnațilorŭ s'a vorbitŭ puținŭ asupra bugetului, dér și acolo s'a făcutŭ paradă cu „geniulŭ“ nației unguresci și episcopulŭ Schlauch a datŭ a se înțelege, că politica culturală a guvernului trebue sĕ fiă maghiarisarea. Un membru alŭ camerei magnațilorŭ, cunoscutulŭ inimicŭ alŭ Românilorŭ, Paul Hunfalvy (fostŭ Hunsdorfer), a mersŭ până a se amesteca și acolo, unde nu-i ferbe óla. Intrebà adecă pe ministrulŭ Csaky, decă are cunoscință, că în România se folosesce în școle o chartă, în care mai jumĕtate din Ungaria ar fi înfățișată ca făcêndŭ parte din România, fiindcă se dice în chartă: „România și proviinciile române învecinate“. Ministrulŭ Csaky rĕspunse, că resolvarea acestei interpelărĭ cade în sfera de activitate a ministrului-președinte, dér liniștesce camera dicêndŭ, că guvernulŭ va cerceta afacerea și o va resolva în mod corĕspundĕtorŭ.

Și pe când se face șovinismŭ în dietă, pe atuncĭ ministrulŭ ungurescŭ pregătesce a sĕvêrși în adevĕrŭ atentate de maghiarisare și în contra scólelorŭ grănițerescĭ române din fostulŭ regimentŭ I de graniță, în sudulŭ Ardélului. A datŭ adecă poruncă, ca aceste

---

FOILETONULU „GAZ. TRANS“.

COLONULU.

Schiță de moravurĭ italiane,

de *Iosef Erler*.

Contele Sylvestri ședea întinsŭ pe canapea, îmbrăcatŭ într'unŭ costumŭ de diminéță elegantŭ și comodŭ, și se uita la inelele de fumŭ, ce le sufla în aerŭ dintr'o țigară turcéscă.

Elŭ nu vedea însĕ norii cei cenușii, ce se formau din fumŭ, ci inaintea ochilorŭ spiritului sĕu apărea din norĭ o cétă de fete încântătore, îmbrăcate în costume strălucitóre de cele mai frumóse și mai diferite colorĭ, și în mijloculŭ lorŭ Farfalla, cea dintâi jucătóre, care c'o séră înainte avusese celŭ mai mare succesŭ pe scena vestitului Teatro Massimo.

Contele Sylvestri încă contribuise la triumfulŭ Estrellei Farfalla printr'o diademă, o mică operă de artă în ce privesce esecutarea ei, pe care i-o dăruise și cu care în séra succesului ea își împodobise fruntea, sternindŭ adevĕrată admirare între femei. Nu-i vorbă, costase diadema o mică avere, der ce-i păsa lui? Pentru elŭ era o rĕsplată bogată biletulŭ celŭ parfumatŭ, cu care Estrella tocmai ilŭ invitase pentru astă-séră la unŭ prândŭ intimŭ și apoi moșiile lui de mii de jugĕre îi aduceau destulŭ venitŭ, căcĭ colonii (clăcașii) plătiau.

Și totŭ mai desŭ se înălțau norii de fumŭ din țigară, ca și cum aveau sĕ acopere dinaintea ochilorŭ lumei încântătorulŭ tablou, ce părea că'ntineresce fața veștejită a contelui Sylvestri.

— „Escelențā“! rĕsună o voce din dosulŭ perdelei de norĭ.

— „Ce vreĭ, Filippo! Nu te-am chiămatŭ.“

— „Mĕ rogŭ de iertare, Escelență, dér colonulŭ Benedetto Murani așteptă de trei óre, ca sĕ fiă lăsatŭ înăuntru la Escelența Vóstră.

— „Ce? Nu cumva își perde răbdarea? Atuncĭ sĕ'nvețe sĕ mai aștepte; sclavii și câinii trebue sĕ fie dresațĭ la strigătulŭ stăpânului. Cară-te!..... Nu!— stăi! Mișelulŭ îmĭ vine tocmai bine la mână, — decă póte elŭ perde trei óre în anticamera mea, asta-i o dovadă, că-i merge prea bine. Sĕ'nvețe sĕ-și folosescă mai bine timpulŭ și sĕ plătéscă arêndă mai mare.“

Aruncă apoi în căminŭ țigara, ce'i se stinsese, își aprinse una prospĕtă și se'ntinse a lene pe canapea, pe când perdéua cea grea și verde de catifea, care acoperea întrarea în casă, fŭ dată la o parte și o figură slabă și înaltă, în nisce haine vechĭ și tocite, intrà în odaia cea luxósă. Era unŭ contrastŭ straniu și pĕtrundĕtorŭ: Benedetto Murani, colonulŭ, îțĭ înfățișa icóna miseriei celei mai cumplite, ér Escelența sa, contele Sylvestri, icóna vieții îmbuibate și dăsfătate.

— „Escelență“! dise clăcașulŭ tremurându-i buzele și învîrtindu-șĭ pălăria sa tocită și ruptă între slabele-i mânĭ.

— „Tacĭ! N'am timpŭ pentru tine; sĕ isprăvimŭ curêndŭ. Ce plătescĭ tu arêndă, Benedetto Murani?

— „Șése sute de lire pe anŭ.“

— „Bine. De adĭ înainte veĭ plăti optŭ sute.“

Pe buzele colonului se furișă unŭ risŭ desprețuitorŭ.

— „Esceluță, ca sĕ fiă suma rotundă, poțĭ sĕ dicĭ și o miiă“.

Contele Sylvestri sări în susŭ.

— „Ce? Cutezĭ sĕ mĕ provocĭ? Hei bine, fiă cum dicĭ. De aci înainte îmĭ veĭ plăti o miiă de lire arêndă.“

— „Și cine mĕ va sili sĕ-țĭ plătescŭ, Escelență?“

— „Eu! Nu cumva te'ndoescĭ de buna mea voință?“

— „De voința d-tale? Nu! Escelența-Ta mi-ai dovedit'o destulŭ de simțitorŭ. Aveamŭ o familiă, o soțiă și cincĭ copii, pentru carĭ câștigamŭ polenta (mămăliga) în sudórea feței mele pe Maso, ce o luasemŭ în arêndă dela tatălŭ d-tale. Elŭ îmĭ dase Maso, fiind-că-i făcusemŭ unŭ serviciu. Prăpăditulŭ de câne Benedetto Murani sĕ facă unŭ serviciu atotputernicului conte Syilvestri! Escelența-Ta rîdĭ — din parte-mĭ poțĭ sĕ numescĭ acestŭ serviciu și o datorință blăstămată — amŭ luatŭ de soțiă pe Rosina, o fată de bucătăriă dela castelŭ, fiind-că așa a poruncitŭ d-lŭ conte, și dădui copilului ei unŭ nume cinstitŭ érăși fiind-că așa a poruncitŭ domnulŭ conte. Pentru acea amŭ căpĕtatŭ în arêndă Maso Supramonte și am plătitŭ la Pascĭ și la St. Michailŭ în fiă-care anŭ câte-o sută de lire. Acesta era unŭ prețŭ omenescŭ, ce mi-lŭ făcuse tatălŭ d-tale, și elŭ scia de ce a făcutŭ așa, familia nóstră sĕ înmulțì repede și multe sudorĭ am vĕrsatŭ pentru ea, ca sĕ-o nutrescŭ din lucrulŭ mânilorŭ mele, Escelență, căcĭ și decă n'am fostŭ prea mândru de a lua de soțiă pe Rosina, totușĭ n'am fostŭ atâtŭ de miserabilŭ, ca sĕ primescŭ în darŭ dela tatălŭ d-tale măcarŭ unŭ singurŭ creițarŭ, după ce ea devenise soția mea“.

Contele Syilvestri făcŭ o mișcare

școle din ținutulŭ Făgărașului și alŭ Sibiiului sĕ se predea administrațiunii politice cu averile lorŭ cu totŭ și eforiile școlare sĕ le alégă administrația. Grănițerii au ținutŭ adunare, sub președința energicului și vrednicului lorŭ conducĕtorŭ br. *Ursu*, au alesŭ o deputațiune, în frunte cu căpitanii Stanciu și Cosgaria, care sĕ lucreze o adresă și sĕ i-o predé ministrului, cerêndu-i sĕ-șĭ retragă ordinul sĕu nedreptŭ și sĕ respecteze drepturile acestorŭ școle românescĭ. Br. Ursu a datŭ inspectorului școlarŭ unguresců, care cerea sĕ se predea neamânatŭ scólele administrației politice, următorulŭ rĕspunsŭ demnŭ: „Nu voiu preda nicĭ o scólă, până nu se va decide causa definitivŭ; numai forța brachială mĕ va pute covêrși deocamdată!“

Din afară. In timpulŭ din urmă s'au lățitŭ cele mai neliniștitóre sgomote cu privire la situațiunea politică. *Inarmările Rusiei*, comanda a patru milióne de cisme pentru armata rusésca, care sĕ se predea în timpŭ de două lunĭ, înființarea de bucătăiii militare de-alungulŭ căilorŭ ferate din vestŭ și a unei nouĕ magazii marĭ în Varșovia, scirea despre o nouă conversiune de valorĭ rusescĭ; apoi reaședarea Mitropolitului sêrbŭ Mihailŭ în scaunulŭ Mitropoliei, scirea despre intențiunea Rusiei de a înființa o *mare Serbiă cu Bosnia și Erțegovina* împreună și despre *intențiunea Porții de a ceda Serbiei Novibazarulŭ*; în genere cele ce se petrecŭ în Serbia, situațiunea critică a principelui Ferdinandŭ în Bulgaria și mai în urmă scirea despre o alianță rusă-francesă-englesă: tóte acestea au produsŭ mare turburara în lumea politică, care consideră situațiunea ca fórte periculósă.

„Post“ din Berlinŭ, fóiă oficiósă, spune, că *relațiunile între puterile centrale și între Rusia suntŭ încordate. Curentulŭ panslavistŭ impinge pe Rusia spre resboiu.* Cu unŭ cabinetŭ Catargiu în România, cu Hitrovo în Bucurescĭ, cu Mitropolitulŭ Mihailŭ în Serbia și cu principele Nikita în Muntenegru *cestiunea Orientului a făcutŭ unŭ pasŭ înainte.*

Acum se mai constată, că și *regele Milanŭ lucréză după placulŭ Rusiei.* Anume „Correspondance de Pest“ află, că Regele Milanŭ e, care a propusŭ Sultanului — Milanŭ se află acum în Constantinopolŭ — ca sĕ cedeze Serbiei sangiaculŭ Novibazarului, în schimbulŭ căruia Serbia va lua asupră'șĭ sarcina de a plăti ea Rusiei o parte din despăgubirea de rĕsboiu ce o datoresce Turcia Rusiei. Rusia se dice că e învoită cu acésta. In Viena și în Pesta a produsŭ mare turburare propunerea „convertitului“ Milanŭ, cum ii dicŭ, fiind-că lucréză pe planulŭ politicei rusescĭ. „Realisării acestui frumosŭ planŭ însĕ, dice „Correspondance de Pest“, ii stau în cale două pedecĭ: una e, că *noi stămŭ în momentulŭ acesta cu trupele nóstre în sangiacu*; alŭ doilea, că coranulŭ interdice Kalifului tuturorŭ credincioșilorŭ de a ceda de bună voiă la ghiaurĭ (creștinĭ) unŭ teritoriu și dictéză pentru acésta mórtea temporală și eternă.“

Nu mai puțină turburare a produsŭ desfășurarea programului partidei liberale sêrbescĭ, alŭ cărei sufletŭ e regentulŭ Risticĭ. Celŭ dintâiu punctŭ alŭ acestui programŭ este: *Regatulŭ Serbiei* are îndatorirea principală de a procura poporului sêrbŭ condițiunile pentru esistența și desvoltarea sa prin *unirea tuturorŭ părțilorŭ imbucătățite.* Pentru ajungerea acestei ținte, Serbia întreține raporturĭ amicale cu acele *națiunĭ ale peninsulei balcanice, care au aceéșĭ sorte și aceleșĭ probleme.* Partida liberală va nutri simțĕminte frățescĭ pentru tóte națiunile slave, *mai alesŭ pentru puternica împĕrăția slavă*, căreia Serbia îi rĕmâne eternŭ recunoscĕtóre pentru sprijinulŭ sĕu în luptele pentru esistența libertății.

Ca ilustrare a acestui punctŭ din programŭ „N. Fr. Presse“ amintesce, că acum câteva dile fóia oficiósă sêrbéscă „Srpske Novine“ a publicatŭ apelulŭ președintelui reuniunei culturare „Sava“, care provócă pe toțĭ Sêrbii sĕ contribue cu banĭ la înființarea unui pensionatŭ pentru *formarea învĕțătorilorŭ poporalĭ din Macedonia, Bosnia, Erțegovina și Serbia vechiă.*

„National-Zeitung“ dice, că adĭ *privirile Europei* întregĭ *suntŭ* cu încordare totŭ mai mare *îndreptate asupra Serbiei*, unde Metropolitulŭ Mihailŭ e stăpânŭ pe situațiune și e celŭ mai cu influință atâtŭ pe tĕrêmulŭ bisericescŭ, câtŭ și pe celŭ politicŭ.

De asemenea în *Bulgaria* situațiunea e critică. Metropolitulŭ Clementŭ, care a contribuitŭ la detronarea principelui Alexandru, a începutŭ sĕ predice, ca în Șistovŭ, în contra guvernului și stărilorŭ actuale de lucrurĭ. Foia rusésca „Grajdanin“ dice, că situațiunea de adĭ în Bulgaria nu va mai dura multŭ; îndată ce Bulgarii ii vorŭ fi luatŭ prințului lorŭ toțĭ banii, ii vorŭ aràta ușa. Atunĭ Germania érășĭ va trebui de nevoiă sĕ se ocupe cu „Hecuba“ și o astfelŭ de ocupațiune nu e cu putință fără participarea Rusiei.

Astfelŭ ni-se înfățiséză situațiunea politică generală, ca fórte ameninţătóre. Acésta nĭ-o mai dovedescŭ și nisce cuvinte, ce s'au rostitŭ în dilele acestea în camera italiană, că e posibilŭ, ca câtŭ mai curêndŭ sĕ lupte armata italiană alăturea cu cea austriacă.

SCIRILE DILEI.

Noulŭ Episcopŭ alŭ Caransebeșului. Textulŭ preaînaltului autografŭ, apărutŭ în „Budapesti „Közlöny“ de erĭ, este în traducere românéscă următorulŭ:

„La propunerea ministrului Meu ungurescŭ de culte și instrucțiune publică, prin acésta întărescŭ alegerea archimandritului și vicarului archiepiscopescŭ *Nicolae Popea* de Episcopŭ alŭ diecesei române gr.-or. a Caransebeșului, sĕvêrșită prin sinodulŭ acelei diecese.

Datŭ în *Viena*, la 1 Iunie a. 1889.
Franciscŭ Iosifŭ m. p.
Contele Albin Csaky m. p.“

Membrii consistoriului gr.-or. alŭ archidiecesei Transilvaniei s'au dusŭ alaltaerĭ in corpore în locuința noului episcopŭ și l'au felicitatŭ, că a obținutŭ preaînalta aprobare.

⁂

Fortificațiile Bucurescilorŭ. Joi diminéța Regele României și Principele moștenitorŭ, însoțițĭ de comitetulŭ de apĕrare a țĕrii și de toțĭ generalii din capitală, au plecatŭ sĕ inspecteze cu deamĕruntulŭ fortificațiile, ce se f cŭ împrejurulŭ Bucurescilorŭ.

⁂

Diletanții români din Blașŭ invită la *representațiunea teatrală* ce se arangiază Duminică în 16 Iuniu st. n. 1889 în sala „Hotelului Naționalŭ“. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ pentru ajutorarea scólei de fetițe din locŭ. Inceputulŭ la 7 óre séra. Prețulŭ intrării: de persónă loc. I. 80 cr., loc. II. 60 cr., loc de statŭ 40 cr., galeriă 20 cr. Biletele se potŭ procura Sâmbătă în sala hotelului dela 9—12 óre a. m. 3—6 óre p. m., Duminecă de la 10—12 a. m., ér séra la cassă. Ofertele mărinimóse, precum și suprasolvirile se vorŭ chita cu mulțămită pe cale diaristică. *Programa*: I. „Rĕmășagulŭ“ proverbŭ cu cântece într'unŭ actŭ de V. Alexandri. Persónele: Teodoreanŭ particularŭ bogatŭ — D-lŭ Ioanŭ P. Comanŭ, Smarandița soția lui — D-ra Melania Brêndușanŭ, Tinca vara Smaranditei — D-ra Aurelia Barițŭ, Madam Franțŭ gubernantă — D-ra Ida M. Handrea, Nicu tênĕr — D-l Alexiu Popŭ, Unŭ lacheu — ⁂. — II. „Drumulŭ de ferŭ“ comediă cu cântece într'unŭ actŭ de V. Alexandri. Persónele: Mama Bălașa — D-ra Melania Brêndușanŭ. Coconulŭ Matachi Nalbă — D-lŭ Basiliu Trifŭ. Adela fica lui Nalbă — Dra Ida M. Handrea. Radu inginerŭ topografŭ — D-lŭ Ioanŭ P. Comanŭ. Cocóna Caliopi vĕduvă — D-ra Aurelia Barițŭ. Kir Manole arêndașŭ — D-lŭ Alexiu Popŭ. Manolachi fiiul sĕu — D-lŭ Lucianŭ Barbŭ. Ioana fată în casă — D-ra Virginia Solomonŭ. Sava tînĕrŭ țiganŭ — D-lŭ Alesandru Fodorŭ. — III. „După teatru“ comediă într'unŭ actŭ (după subiectulŭ francesŭ: Une tasse de thee). Persónele: Mitică Bordenŭ presidentŭ — D-lŭ Basiliu Trifŭ. Tinca soția lui — D-ra Melania Brêndușanŭ. Sucilă — D-lŭ Liviu Penciu. Anica cameniera — D-ra Aurelia Barițŭ. — IV. Jocŭ.

⁂

In favorulŭ școlei de fete a „Reuniunei Femeilorŭ Române Selăgiene“ se va arangia la 27 Iuniu 1889 în Șimleulŭ-Silvaniei o *petrecere de veră* care se va ține în pădurea morei sĕu la casŭ de timpŭ nefavorabilŭ în teatrulŭ orașului. Inceputulŭ la 4 óre p. m. Se învită prin acésta a participa la acéstă petrecere cu scopŭ culturalŭ. Bilete de întrare pentru persónă 50 cr. Participanții sunt rugați a se aprovisiona cu mâncărĭ. Pentru comitetulŭ arangiatorŭ: A. *Cosma* m. p. președinte. I. P. *Lazarŭ*, secretarŭ.

Esamenulŭ acestei scóle se va ține la 27 Iunie dela 8—12 óre a. m.

⁂

Junimea română din jurulŭ Gherlei și a Câmpiei învită la *petrecerea de veră* ce se va ține în 30 Iunie st. n. a. c. în localitățile d-lui Iosifŭ Macaveiu proprietariu în Năsalŭ, în folosulŭ școlei gr.-cat. de acolo. Inceputulŭ la 4 óre p. m. Prețulŭ întrărei: Pentru o persónă 1 fl. v. a. Pentru o familiă 2 fl. v. a. *Năsalŭ*, în 14 Iunie 1889. *Comitetulŭ arangiatorŭ.* Ofertele mărinimóse se vorŭ chita pe cale diaristică. NB. Victualele rĕmânŭ în provederea stimatelorŭ familii.

⁂

D-lŭ Neculae Dumba, membru alŭ camerei seniorilorŭ din Viena, va construi cu spesele sale o școlă rurală la Afumați în România.

⁂

Grindină. In 12 Iunie n. s'a descărcatŭ asupra Clușiului o furtună cu grindină, care a duratŭ unŭ sfertŭ de oră. Grindina, de mărimea oului de porumbŭ, a spartŭ multe ferestri și a pricinuitŭ însemnată pagubă pe câmpŭ.

⁂

Pentru publiculŭ dela băi. Oficiulŭ telegraficŭ și postalŭ din Tușnadŭ începe

---

de nerăbdare.

— „Basta, Murani. Ce mĕ interesézá pe mine istoriile astea vechĭ! Tatălŭ meu a fostŭ cavalerŭ...“

— „Da, Escelență, a fostŭ, și décă n'ar fi muritŭ, și adĭ încă ar trăi Rosina și cei trei copii mai micĭ ai mei. Dér așa elŭ a trecutŭ prea de timpuriu în lumea cealaltă și i-a urmatŭ altulŭ, care n'a simțitŭ pentru ómenii sĕi, carĭ au servitŭ cu credință casei lui Sylvestri; acesta a pretinsŭ totŭ mai multŭ și mai multŭ, și pe noi, sĕrmanii colonĭ, ne-a storsŭ până la cea din urmă picătură, ca pe nisce lămâi, numai ca elŭ sĕ-șĭ procure totŭ mai mulțĭ și mai mulțĭ banĭ, pe carĭ apoi i-a aruncatŭ în altă parte pe feréstră afară cu grămada“

— „Benedetto!“ se rĕsti contele Sylvestri mâniosŭ.

— „Benedetto!“ dise răgușitŭ și rîdêndŭ colonulŭ. „Chiar numele meu ascunde în sine cea mai cumplită bătaiă de joc. Strigă-mĕ Maledetto,*) Escelență, căcĭ esistența mea e blăstĕmată. De când eștĭ stăpânulŭ moșiilorŭ d-tale, a intratŭ miseria în colibele nóstre, miseria cea mai cumplită. In locŭ de 200 de livre, (lei) m'ai pusŭ sĕ plătescŭ patru, apoi șése sute, și am plătitŭ, am plătitŭ, findcă nu voiamŭ sĕ cerșescŭ la D-Ta, și mi-am lăsatŭ se-mĭ piară soția bolnavă, pentru care n'am putută câștiga nicĭ măcar o picătură de zemă de carne, mi-am lăsatŭ sĕ-mĭ móră de fóme cei trei copii mai micĭ ai mei. Escelență, scii DTa ce este, când într'o colibă pĕtrunde pelagra**), acea îngrozitóre fantomă, sora ciumei și a colerei, cu ochii afundĭ și cu fața topită; când ea aruncă fără de milă pe paiale putrede unulŭ după altulŭ sĕrmanele ființe, le scutură cu mânile ei cele recĭ ca frigurile și în creerulŭ lorŭ topitŭ își înfige ghiarele nebunia. Nu, Escelență, nu-țĭ potĭ închipui acésta, căcĭ altfelŭ n'ai mai pute ave în viéța D-Tale o oră liniștită!“

— „Afară, câne turbatŭ, orĭ pui de te aruncă în josŭ pe trepte!“ — strigă contele Sylvestri cu pumnii strînșĭ.

Dér colonulŭ nu se turbură. Din contră, își ridică în susŭ figura sa plecată și din ochii sĕi scînteia ura de mórte.

— „Răbdare, Escelență, voiu merge de bună voiă, pentru tot-deuna, departe de aci, peste mare, într'o țéră streină unde s'au dus sute de mii de tovarășĭ de suferințe de ai mei, unde sclavii cei negrii nu potŭ trăi mai rĕu, de cum trăesc aci colonii. De voiu găsi acolo o esistență vrednică de omŭ, bine; de voiu peri, și mai bine, atuncĭ se sfĕrșesce miseria odată pentru totdeuna. Aci nu lasŭ nimicŭ în urma mea, decâtŭ Maso, pe care, Escelență, ai prăpădit'o. Soția și trei copii ai mei putredescŭ în cimitirŭ, pe fiiulŭ meu celŭ mai mare, Francisco, ilŭ potŭ numĕra între morțĭ, mi-l'au luatŭ acum primă-véra în armată și mi-l'au îmbarcatŭ pentru Africa. Mĭ-a mai rĕmasŭ numai fetița cea mai mare, Mariuccia, pe care Escelența Ta mi-ai luat'o ca servitóre. Escelența Ta ai poruncitŭ și eu am trebuitŭ sĕ ascultŭ. Noi, colonii, plătimŭ statului cu fiii noștri darea de sânge, ér cu fetele nóstre plătima domnilorŭ noștri. „Acum însĕ te vestesc, că nu'țĭ mai servescŭ, Escelență, și de aceea îțĭ cerŭ îndĕrătŭ fata. Pentru aceea am venitŭ. Mĭ-am căutatŭ copilulŭ în tótă casa, dér înzadarŭ, nimenea n'a vrutŭ sĕ-mĭ dea lămurirĭ. M'au luatŭ în rîsŭ și'n bătaiă de jocŭ, dedeau din umerĭ și diceau, că numai la Escelența Ta o potŭ afla. Escelența Ta ai luatŭ fata sub deosebitŭ scutŭ, Escelența Ta vei fi îngrijitŭ de ea. Astfelŭ stau acum aci, Escelență, nu ca sclavulŭ d-tale, ca până acum, ci ca omŭ liberŭ, deși ruinatŭ, și te întrebŭ cu dreptulŭ unui tată: Unde-mĭ e copilulŭ?“

Pe fața contelui Sylvestri se furișă unŭ rîsŭ diavolescŭ.

— „In Santa Maria Maddalena, unde se cade sĕ fiă fiica unui miserabilŭ, ca tine“.

Colonulŭ rîse c'unŭ țipetŭ.

— „Credĭ, Escelență? Ei bine, atuncĭ vreu sĕ-țĭ trădezŭ unŭ secretŭ, care sĕ te lovéscă ca o sabiă de focŭ rĕsbunătóre a Atotputernicului. Nu pe fiica desprețuitului colonŭ ai trimis'o în casa copiilorŭ lăpĕdați, ai trimisŭ pe sora contelui Sylvestri!“

C'unŭ strigătŭ furiosŭ se aruncă contele Sylvestri asupra colonului și strîngêndu-lŭ de gâtŭ cu amêndouĕ mânile, sbieră:

— „Retrage-țĭ vorbele, câne, retrageți-le, orĭ te sugrumŭ cu propriele mele mânĭ!“

— „Nu! Nu!“ dise înăbușitŭ colonulŭ. „Este adevĕratŭ, așa de adevĕratŭ, precum unŭ Dumnedeu....

Unŭ horcăitŭ înăbuși celelalte cuvinte. Ochii colonului scînteiau într'o văpaiă de frigurĭ în grozava lui spaimă de mórte își încordă ultimele sale puterĭ, cu mâna dréptă, încă liberă, luă de pe scrinŭ pumnalul cel ascuțit, cu care contele deschisese

*) Alusiune la însemnătatea cuvintelorŭ *benedetto* (binecuvêntatŭ) și *maledetto* (blăstĕmatŭ)

**) O bólă periculósă, pricinuită din réua nutrire, bólă, care s'a ivitŭ și între țeranii din România.

la 16 Iunie n. a funcţiona pentru trei lunĭ. Acestŭ oficiu poştalŭ primesce şi predă scrisorĭ şi pachete de totŭ felulŭ, precum şi telegrame, mai departe primesce şi plătesce depunerĭ la cassele poştale de economii. Acestŭ oficiu întreţine şi legătura, prin căruţă de poşte, între Tuşnadŭ cu Ciucŭ-Sân-Mărtinŭ şi cu Sepsi-Sân-Georgĭ. Pe piaţa din Büdös e pentru timpulŭ sesonului o cutiă de scrisorĭ, din care corespondenţele se iau în tótă ḑiua la 12 óre şi se espedéză la oficiulŭ poştalŭ din Bicsadŭ. Scrisorile trimise la Büdös se vorŭ aduce fără plată în casă prin curierulŭ, ce circulă între Bicsadŭ şi Büdös.

***

Restaurantulŭ Mehsner. La 18 Iunie a. c. va veni musica naţională unguréscă din Cluşiu sĕ se producă în Restauraţiunea lui Mehsner de aci. Amĕrunte se vorŭ afişa.

Care e adevĕratulŭ patriotismŭ?

Fóia naţională a Slovacilorŭ din Ţera unguréscă „*Narodnie Noviny*“, care iese în Thurocz-St.-Mărtinŭ, scrie între altele:

„Totŭ ce se scrie în contra nóstră a Slovacilorŭ se întemeeză pe aceea, că noi n'amŭ nutri nicĭ unŭ patriotismŭ în inima nóstră. Lucrulŭ stă însĕ aşa, că contrarii noştri altfelŭ înţelegŭ patriotismulŭ şi altfelŭ noi. Patriotismulŭ, pe care ei nu-lŭ află la noi, e închinarea nechibzuită, ascultarea órbă de lozinca dată de ei din când în când. Acesta este unŭ ieftinŭ patriotismŭ, elŭ nu e virtute, ci simplu numai unŭ imperativŭ categoricŭ. Pentr'unŭ asemenea patriotismŭ omulŭ n'are lipsă nicĭ de însufleţire, nicĭ de puterĭ, nicĭ de idei sĕu de simţeminte. In numele sĕu se întêmplă la noi în Ungaria lucrurĭ fórte ciudate, popóre întregĭ suferŭ sub elŭ, căcĭ bărbaţiĭ, carĭ credŭ a ave unŭ privilegiu la acelŭ patriotismŭ, la acelŭ imperativŭ categoricŭ, se nisuescŭ a desnaţionalisa popórele cu ajutorulŭ lui. Noi suntemŭ convinşĭ, că aceste nisuinţe periculóse pentru patriă nu vorŭ ave nicĭ unŭ succesŭ, dér temerea nóstră, că suntŭ periculóse, arată că avemŭ unŭ simţŭ de patriotismŭ fierbinte.

Patriotismulŭ secŭ a devenitŭ o afacere a simţului unui poporŭ, şi despre acela, care se opune acestei direcţiunĭ, se dice că nu e patriotŭ. Acolo, unde acelŭ poporŭ se află în masse compacte, mai are înţelesŭ acestŭ patriotismŭ, dér unde trăiescŭ alte popóre în masse compacte şi solide, fără îndoiélă că nu este la loculŭ sĕu. Dela aceste popóre se cere sĕ se lapede de limba şi de naţionalitatea lorŭ şi acésta se ḑice apoi patriotismŭ.

Acestŭ patriotismŭ, ca noi pe noi sĕ ne jertfimŭ şi sĕ causămŭ stricăciune patriei, ce-i dreptŭ nu-lŭ nutrimŭ în inimele nóstre şi nicĭ că'lŭ putemŭ nutri, décă nu voimŭ sĕ fimŭ revoluţionarĭ în contra patriei, a lui Dumneḑeu şi a legilorŭ sale eterne.

Adevĕratulŭ patriotismŭ este devotamentulŭ şi iubirea ce-o avemŭ către temeliile sănĕtóse ale poporului, credinţa către pământulŭ moştenitŭ, împlinirea, datoriilorŭ respectulŭ către legĭ şi nisuinţa de a înlocui legile rele şi stricăcióse pe cale legală prin legĭ bune şi folositóre şi acestŭ patriotismŭ ilŭ păstrămŭ noi în inima nóstră.

Inspecţia militară.

Cetimŭ în „Monitorulŭ oficialŭ“ din Bucuresci:

Marţĭ, 30 Maiu, la órele 5½ séra, M. S. Regele şi A. S. R. Principele Ferdinandŭ, însoţiţĭ de ajutantulŭ de serviciu, au mersŭ la casarma regimentului 1 de geniu spre a-lŭ inspecta.

La sosire Majestatea Sa şi Alteţa Sa Regală au fostŭ întêmpinaţĭ de d-lŭ general de divisiă Cernat, comandantulŭ corpului II de armată, de d-lŭ generalŭ Berendei, inspectorulŭ generalŭ alŭ geniului, de d-lŭ generalŭ adjutantŭ Barozzi, şefulŭ casei militare, de d-lŭ colonelŭ Carpŭ, şefulŭ statului majorŭ alŭ corpului II de armată, de d-lŭ colonelŭ Mărculescu, comandantulŭ pieţei şi de d-lŭ colonelŭ Argintoianu, comandantulŭ regimentului.

După-ce Majestatea Sa trecu pe dinaintea frontului trupei, ce era aşedată în liniă de bătaiă, fiindŭ viu aclamatŭ, ordonă sĕ se esecute mânuirea armelorŭ, focurile din locŭ şi din mersŭ, şi diferite mişcărĭ din şcóla de batalionŭ şi primi în urmă defilarea în pasŭ iute şi alergătorŭ.

După acésta M. S. Regele şi A. S. R. Principele trecură la poligonŭ, unde era aşedată compania de telegrafiă, care pe o întindere de unŭ kilometru aşedă în timpŭ de unŭ cuartŭ de óră linia telegrafică punêndu-o în funcţiune şi făcêndŭ diferite şi interesante experienţe.

Apoi, compania întinse linia telefonică, făcêndŭ asemenea diferite experienţe şi în urmă făcu experienţe cu telegrafia optică.

După acésta, d. căpitanŭ Gărdescu se ridică în balonulŭ captivŭ la o înălţime de 200 metri, comunicândŭ prin telefonulŭ aplicatŭ la balonŭ cu staţia de pornire.

Majestatea Sa şi Alteţa Sa Regală inspectară apoi staţiunea de porumbei militarĭ şi vĕḑură o experienţă făcută cu *fugasse* şi distrugerea unei linii ferate prin dinamită.

Regele şi Principele se îndreptară apoi spre gimnastică, unde mai mulţĭ soldaţĭ şi copii de trupă făcură diferite exerciţii. Pe când Majestatea Sa şi Alteţa Sa Regală se aflau pe terenulŭ gimnasticei, reflectorulŭ electricŭ, aşedatŭ pe poligonŭ, arunca lumina sa spre loculŭ, unde se urmară exerciţiele gimnastice.

După terminarea acestorŭ experienţe, ce s'au executatŭ cu multă precisiune, Majestatea Sa şi Alteţa Sa Regală merseră la infirmeriă, la grajdŭ şi la casarmă, pe carĭ le inspectară în detaliu. In sala de scrimă, frumosŭ împodobită cu florĭ şi arme, mai mulţĭ soldaţĭ şi copii de trupă executară diferite exerciţii cu sabia şi floreta.

După sĕvêrşirea acestei inspecţiunĭ, Regele adună în giurulŭ sĕu pe d-nii oficerĭ şi după ce le făcu observaţiunile Sale asupra diferitelor mişcărĭ şi a esperienţelorŭ executate, le exprimă viile Sale mulţumirĭ, mai alesŭ însĕ domnilorŭ ofiţerĭ superiorĭ, prin a cărorŭ stăruinţă neobositóre regimentulŭ de geniu a ajunsŭ a fi la înălţimea misiunei sale.

La órele 8 şi unŭ cuartŭ Regele şi Principele se întórseră la Palatŭ.

Esamenele în şcóla poporală.

Prea-bine scimŭ cu toţii, cumcă sătenii nostri încă nu suntŭ convinşĭ din deajunsŭ despre necesitatea şcólelorŭ dela sate, fiă pentrucă încă nu suntŭ destulŭ de luminaţĭ a cunósce însemnătatea lorŭ, fiă că nu cunoscŭ nicĭ până adĭ folosulŭ şi resultatulŭ ce'lŭ póte produce şcóla dela sate. Poporulŭ nostru destulŭ de bine înţelege şi vede, că prin învĕţătură şi educaţiune se formeză ómenĭ luminaţĭ, dér cumcă acésta póte sĕ-o facă şi şcóla dela sate, dênsulŭ nu-o crede, ci ţine, că ómenĭ luminaţĭ şi învĕţaţĭ numai în şcóle dela oraşe se potŭ forma, ba ómenii nostri nu vreau sĕ pricépă, că şi dascălulŭ dela sate póte da tinerimei lumină şi sciinţă, înlocuindŭ lenevirea cu diligenţă corupţiunea cu moralitat şi multe neajunsurĭ cu bună stare.

Unulŭ dintre mijlócele mai de căpetenia, pentru de a-se arĕta însemnătatea şi necesitatea şcólei dela sate, este esamenulŭ şcolarŭ, care e celŭ mai puternicŭ mijlocŭ pentru a smulge dintre poporŭ nepăsarea şi credinţa cea rătăcită, ce o are mai vîrtosŭ faţă cu şcóla dela sate; esamenulŭ póte sĕ deştepte în poporŭ interesŭ faţă cu crecerea copiilorŭ sĕi, iubire şi dragoste faţă cu şcóla şi faţă cu învĕţătorulŭ sĕu. Esamenele şcólelorŭ dela sate au chiămarea de a da indemnŭ învĕţătorilorŭ şi învĕţăceilorŭ, ca fiă-care sĕ facă destulŭ datorinţei sale.

Fiind-că am fostŭ de faţă la esamenile din vre-o 6 comune ale protopopiatului Periceiului din ţinutulŭ Silvaniei, îmĭ ţinŭ de datorinţă a arĕta în cele următóre nu numai părţile bune, ce leam observatŭ, ci şi cele rele, pentru ca pe viitorŭ sĕ se îndrepte:

In 22 Maiu am fostŭ de faţă la esamenulŭ din comuna Siciu, unde servesce ca învĕţătorŭ d-lŭ Demetriu Plaşca, preparandŭ de Oradea. Esamenulŭ aci a decursŭ, deşi nu în modŭ de totŭ sistematicŭ, dér totuşĭ destulŭ de bine, şi peste totŭ cu unŭ resultatŭ destulŭ de bunŭ, avêndŭ la esamenŭ 32 şcolarĭ de faţă. In socotelĭ, la tablă, 4 copii şi 2 fete au arĕtatŭ sporŭ bunŭ; au rĕmasŭ însĕ îndĕrătŭ copiii cu scrisulŭ sĕu scriptologia, care este partea cea mai de căpetenia.

Trebue sĕ scie fiă-care, că numai décă va deprinde bine pe copii dela începutŭ în scriptologiă, póte spera sĕ înainteze cu ei din anŭ în anŭ mai departe. Décă se va sili unŭ învĕţătorŭ a face progresŭ numai cu 5—10 copii la esamenŭ, lăsându uitaţĭ peste anulŭ întregŭ pe ceialalţĭ 20—30 copii, ce va sci elŭ face cu acestia când cei 5—10 vorŭ eşi din şcóla de tóte ḑilele? Nu numai legea şcolară, dér şi datorinţa învĕţătorului pretinde ca într'o şcólă toţĭ şcolarii sĕ scie ceti şi scrie, toţĭ trebue sĕ aibă scrisorĭ de peste anŭ, şi cu atâtŭ mai vêrtosŭ scrisorile probă, aşa numite „scrisorĭ de esamenŭ“, carĭ trebuescŭ scrise curatŭ, pe hârtiă potrivită şi cu gustŭ.

Totŭ în ḑiua numită, după amédĭ, s'a ţinutŭ esamenulŭ în Bădăcinŭ cu 28 şcolarĭ; progresulŭ peste totŭ a fostŭ, după cum s'a esprimatŭ d-lŭ preşedinte, protopopulŭ tractului, de mijlocŭ bunŭ; altmintrelea unŭ învĕţătorŭ ca d-lŭ Ioanŭ Gozmanŭ, preparandŭ de Gherla, cu diplomă de cualificaţiune, ar fi pututŭ arĕta şi mai bunŭ progresŭ. Şi în astă şcólă a lipsitŭ tonulŭ învĕţămêntului.

In 24 Maiu am fostŭ de faţă la esamenulŭ din Giorteleculŭ-Şimleului. Aicĭ unde ar fi trebuitŭ sĕ fiă la esamenŭ baremĭ 50—60 de copii, abia au fostŭ de faţă 34, între carĭ s'au vĕḑutŭ a fi şi câţiva repetiţionalĭ. D-lŭ învĕţătorŭ Teodorŭ Taloşŭ, preparandŭ de Năsĕudŭ, după cum se vede, a propusŭ materia din studii destulŭ de bine — nu sciu însĕ la câţĭ copii, căcĭ la esamenŭ abia 10—12 au datŭ rĕspunsurĭ în adevĕrŭ bune; progresulŭ peste totŭ, după constatarea preşedintelui, a fostŭ bunŭ.

---

scrisórea cea parfumată a baletistei Estrella şi-lŭ înfipse în peptulŭ contelui Sylvestri, care scoţindŭ unŭ strigătŭ, căḑu pe canapea pe spate, inundatŭ de sânge.

Fără sĕ'ncerce sĕ fugă, sĕu sĕ se opună, colonulŭ Benedetto Murani s'a predatŭ însu-şĭ în mânile carabinierilorŭ (gendarmilorŭ.) Judecătorilorŭ pămênteni însĕ nu li-a fostŭ datŭ sĕ pronunţe sentinţa asupra nenorocitului colonŭ. Pelagra, acea îngrozitóre bólă, care'i secerase pe copiii sĕi, ilŭ cuprinse şi pe elŭ în temniţă, — elŭ muri nebunŭ.

Cinci satire poporale din Bucovina.

Culese de

S. Fl. Marianŭ.

I

JUDECATA VORNICULUI.

Trandafirŭ dela Suceva!
Trece lelea, nu mĕ'ntrebă,
Par'că aşŭ fi unŭ pribagŭ,
Nu i-aşŭ fi fostu nicĭ-când dragŭ.
Trece lelea mâniósă:
S'a bătutŭ cu-a lorŭ acasă;
Trece pân' la vorniculŭ
Sĕ-şĭ părască bărbatulŭ,
Că elu a fostŭ la cositŭ,
Ea acasă s'a greşitŭ
Şi cu altulŭ s'a iubitŭ;
S'a iubitŭ s'a drăgostitŭ,
Bărbatulŭ că mĭ-a găsit'o
Şi frumosŭ mĭ-a pălmuit'o,
De i-a trecutŭ de iubitŭ,
De iubitŭ, de drăgostitŭ.
Trece lelea şi se duce,
Şi la vornicŭ cum ajunge
Vorniculŭ aşa mi-i dice:
— Ce cauţĭ, nevastă, pe-aice?
Eră lelea mi-i rĕspunde
C'unŭ glasŭ jalnicŭ ce pĕtrunde:
- Vornicele, când ţĭ-oiu spune,
Multe pătimescŭ în lume.
Mai multŭ rele decâtŭ bune,
Că de patimele mele
Şi lui Dumneḑeu e jele:
Bărbatu-a fostŭ la cositŭ,
Eu acasă m'am greşitŭ
Şi cu altulŭ m'am iubitŭ,
M'am iubitŭ, m'am drăgostitŭ,
Bărbatulŭ că m'a găsitŭ
Şi, vai, rĕu m'a pălmuitŭ,
Ardă-lŭ foculŭ mangositŭ!
Da vorniculŭ omŭ cu minte,
Cum era de mai nainte,
Lelişórei mi-i rĕspunse
Şi din gură că mi-i spuse:
— Nevastă, drăguţa mea!
Mergĭ acasă şi iubia,*)
De bărbatŭ grijă n'avea,
Bărbatulŭ de-a şi veni
Nimicŭ nu i-a folosi,
Numai de te-ai sci feri.
Iubesce-te, te iubesce,
Inima câtŭ ţĭ poftesce,
Şi cu altulŭ şi cu mine,
Numai sĕ nu scie nime;
Şi cu mine şi cu altulŭ,
Numai sĕ n'audă satulŭ
Şi sĕ nu scie bărbatulŭ,
Că bărbatulŭ de va sci
Vai de capulŭ tĕu va fi,
Că de te prinde bărbatulŭ
Te bate pân' te ia draculŭ,
Şi draculŭ de te-a lua
Sĕ nu fiă vina mea!

II.

JURĂMENTULŬ DRĂGUŢULUI.

Dorŭ de mândra m'a ajunsŭ,
Eu la murgŭ în grajdŭ m'am dusŭ
Şi pe dênsulŭ şeua-am pusŭ
Tocmai la mândra m'am dusŭ
Şi'n brăţucă mi-am luat'o
Şi'n gură mi-am sărutat'o,
Inima mi-am destulat'o.
Ea din gur'a cuvêntatŭ:
— Hai, hai, hai, bădiţă, bine
Tu mai ai pe óre-cine!
— Ba eu, mândră, m'oiu jura,
De mai am pe cine-va
Sĕ n'ajungŭ sĕ mai trăescŭ,
Ci'ndată sĕ mĕ topescŭ
Ca sĕulŭ celŭ de berbece
Când ilŭ pui în apă rece!
— Hai, hai, hai, bădiţă, bine,
Tu mai ai pe óre-cine!
— Ba eu, mândră, m'oiu jura,
De mai am pe cine-va,
'Nainte de-a fi'nseratŭ
Sĕ morŭ, dragă, spânduratŭ
In căstăi de pĕtrinjei,
In fune de clopoţei!...
— Hai, hai, hai, bădiţă, bine.
Tu mai ai pe óre-cine!
— Ba eu, mândră, m'oiu jura,
De mai am pe cine-va
Sĕ morŭ, dragă, înecatŭ
In vinŭ fertŭ şi piperatŭ!
— Hai, hai, hai, bădiţă, bine,
Tu mai ai pe óre-cine!
— Ba eu, mândră, m'oiu jura,
De mai amŭ pe cine-va
Sĕ morŭ, dragă, 'năduşitŭ
Sub o cergă învĕlitŭ!...

III

VOLINCUŢA.

Frundă verde érbă négră!
Volincuţa mea cea dragă,
Ce ţĭ-i cămăşuica négră?
Orĭ soponulŭ s'a scumpitŭ,
Orĭ cu apa te-ai sfădită,
Orĭ bărbatulŭ ţĭ-ai urîtŭ,
Orĭ cu lenea te-ai tĕlnitŭ?
Orĭ soponulŭ scumpu-ţĭ-i!
Orĭ căldarea spartă-ţĭ-i?
Orĭ vadulŭ departe-ţĭ-i?
Orĭ foculŭ de ghiaţă-ţĭ-i?
Orĭ bărbatŭ urâtu-ţĭ-i?
De ţĭ-i urîtŭ bărbatulŭ,
Lasălŭ, dragă, la draculŭ,
Iubesce-te cu altulŭ!
— Frundă verde de dudău!
Bade, bădişorulŭ meu,
Cu lenea nu m'am tĕlnitŭ,
Soponulŭ nu s'a scumpitŭ,
Cu apa nu m'am sfădită,
Bărbatulŭ nu l'am urîtŭ,
Foculŭ încă n'a'nghetatŭ
Şi căldarea nu s'a spartŭ,
Dér mi-i apa peste mână,
N'am fostŭ la pĕrĕu de-o lună,
Şi mi-i apa 'ntr'unŭ tăpşanŭ,
N'am spĕlatŭ cămăşĭ d'unŭ anŭ!
— Volincuţă, Volincuţă!
Vĕdŭ câtŭ eştĭ de hărnicuţă;

*) Aşa în gura porului.

Scrisorĭ de probă, române şi maghiare, au fostŭ cam 26. Tonulŭ învĕţămêntului, ordinea şi curăţenia au fostŭ mulţămitóre. Onóre d-lui învĕţătorŭ, care-şĭ pricepe chiămarea. Pentru absenţele cele multe însĕ nu sciu pe cine sĕ învinovăţĕscŭ. Póte fi şcóla bună şi dascălŭ câtŭ de bunŭ, căcĭ decă copii nu umblă la şcólă, înaintare nu se póte face.

In 25 Maiu am fostŭ la esamenŭ în Bocşa-Română, o comună aprópe cu 200 familii românescĭ şi cu unŭ „birĕu" de jidovŭ! In locŭ de 60—70, abia au fostŭ la esamenŭ 30 copii. Bĕtrânulŭ învĕţătorŭ Andreiu s'a vĕdutŭ că a propusŭ studiile destulŭ de bine, dér sporŭ mulţămitorŭ nu au prea arătatŭ mulţĭ copii din causa absenţiilorŭ celorŭ multe de peste anŭ. Peste totŭ însĕ amŭ rĕmasŭ mulţămiţĭ. Şcóla pentru o comună aşa mare e de totŭ prea slabă, căcĭ afară de patru păreţĭ fórte scârbiţĭ şi nesce tabele slabe, abia mai are o mésă adusă din satŭ, lipsindŭ şi scaunulŭ învĕţătorului, precum lipsescŭ şi alte multe aparate. Amarŭ şi vai de satulŭ cu birĕu de jidovŭ. In acestŭ satŭ cu birĕu de jidovŭ zacŭ osămintele luceafĕrului Românescŭ, ale nemuritorului, nostru Simeonŭ Bărnuţŭ, care cu ochii sufletului sĕu, póte lăcrĕmeză acuma vĕdêndŭ prăpastia satului în care s'a născutŭ, a acestui satŭ, care şi-a încredinţatŭ paza bună românéscă stăpânirei unui jidovŭ. Cine e causa? Cei conpetenţĭ rĕspundă!

Totŭ în acéstă di pe la 4 óre p. m. am luatŭ parte la esamenulŭ din comuna Badon. Aicĭ este dascălŭ Grigorie Mihuţŭ, preparandŭ vechiu din Năsĕudŭ; dênsulŭ aşa se vede, c'a uitatŭ multŭ din ale preparadiei, ér mĕsurile cele nouĕ litra şi deci-litra, le-a învĕţatŭ din praxă la jupânulŭ din satŭ; lăsândŭ la o parte scriptologia metodului de astădĭ, elŭ şi acum se folosesce de metodulŭ celŭ vechiu; în locŭ de a învĕţa pe copii sĕ cunóscă sunetele şi literile după pronunţarea cea adevĕrată, încă şi astădĭ mai numesce pe *b*, *c*, *d*, *e*, *f*, *g*, *h*,: — *be*, *ce*, *de*, *ef*, *ge*, *ha*, etc. Despre progresŭ nu mai dicŭ nimica; la esamenŭ amŭ avutŭ 12 copii. Voiu aminti şi surprinderea ce nĭ-a făcut'o acestŭ nădravĕnŭ învĕţătorŭ cu gimnastica, comandândŭ micilorŭ copii cam după calapodulŭ acesta; „Sorba! Vigyaz! Egy, kettö! Egy, kettö!" etc. Sĕrmanĭ copii! Sĕrmane dascăle. Ierte-te Dumnedeu, decă vei muri, dér copiii şcolarĭ nu credŭ că te vorŭ ierta!

In diua de 26 Maiu s'a ţinutŭ esamenulŭ în comuna Gurusleulŭ Maghiarŭ — satulŭ, pe a căruia câmpiă a fostŭ lupta lui Mihaiu Eroulŭ cu Sigismundŭ Bathori. Despre esamenulŭ din acéstă comună nu se póte dice multŭ, nicĭ rĕu nicĭ bine, de óre-ce învĕţătorulŭ mai întregŭ anulŭ a fostŭ bolnavŭ, împedecatŭ fiindŭ multŭ dela propunerĭ.

Voiu mai aminti, că totŭ în diua de astădĭ învĕţătorii din acestŭ tractŭ alŭ Periceiului şĭ-au ţinutŭ adunarea reuniunei filiale de primăvĕră din acestŭ anŭ. Cu propunerea ar fi fostŭ însărcinatŭ învĕţătorulŭ din locŭ, dér fiindŭ acesta omŭ nou, venitŭ la noi din Solnocŭ Dobêca, unde nu s'au ţinutŭ adunărĭ învĕţătorescĭ şi nicĭ propunerĭ de probă, presupunêndu-se că încă nu va sci propune din temele date în formă aşa metodică, corpulŭ învĕţătorescŭ a alesŭ în locu-i de propunĕtorŭ pe d-lŭ Vasilie Olteanŭ din Periceiu, care propuse din scriptologiă tractarea sunetului *o* şi *a*, ér din calculaţiune tractarea n-rului *100*, în legătură cu mĕsurile metrice.

Atâta despre cele petrecute pe la esamenele din amintitele comune. Incheiu dicêndŭ, că decă în tractulŭ acesta s'ar interesa de şcólă şi învĕţămêntŭ întréga preoţime, aşa precum vedemŭ, că se intereséză d-nii Ioanŭ Cosma, preotŭ şi protopopŭ în Periceiu, Ioanŭ Sêrbu preotŭ în Siciu şi Ioanŭ Cherebeţiu din Bădăcinŭ, înaintarea s'ar face cu paşĭ repedĭ. *Bungărdénulŭ.*

Concursŭ dela Associaţiune.

In conformitate cu conclusulŭ de dto. 17 Aprilie a. c. Nr. 109. pt. prot. 34, comitetulŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, primindŭ dela Onorata Direcţiune a institutului de creditŭ şi economii „Albina" suma de 500 fl. v. a. votată de adunarea acţionarilorŭ numitului institutŭ dela 29 Martie a. c. cu scopulŭ creărei de 10 stipendii à 50 fl. v. a. pe anulŭ scol. 1889/90, pentru acelea copile de părinţĭ mai sĕracĭ, carĭ vorŭ fi primite în internatulŭ institutului Associaţiunei, pentru conferirea acestorŭ stipendii prin acésta se escrie concursŭ.

Cererile au a se înainta comitetului Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ până la 1-a Augustŭ 1889 n.

Cererile intrate mai târdiu nu se vorŭ considera.

La cererĭ sĕ se acludă următórele documente:

a) Carte de botezŭ în originalŭ sêu în copiă legalisată.

b) Testimoniulŭ scolasticŭ de pe semestrulŭ II alŭ anului scolasticŭ 1888/9.

c) Atestatŭ despre condiţiunea şi starea materială a părinţilorŭ.

Din şedinţa comitetului Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ ţinută în Sibiiu la 1 Iunie 1889.

G. Bariţiu m. p. presidentu. **Dr. I. Crisianŭ** m. p. secretarŭ II.

Insciinţare.

Adunarea generală a „Reuniunei Invĕţătorilorŭ românĭ Selagienĭ" se va ţine ĕst-timpŭ în Babţa, protopopiatulŭ Şamşodului, în 2 Iulie st. n. La acésta suntŭ invitaţĭ toţĭ membrii ei şi toţĭ aceia, carĭ se intereséză de învĕţămêntulŭ poporalŭ.

Şedinţele suntŭ publice.

Zelău, 12 Iunie 1889.

Din încredinţarea preşedintelui
Gavrilŭ Trifu,
v.-preşedinte.

Tarifulŭ pe zone.

Noulŭ tarifŭ pe zone la căile ferate reg. ung. se va introduce cu 1 Augustŭ a. c. şi anume pe întréga reţea a căilorŭ fer. r. u., pe liniile luate din partea statului a căii fer. ung. de vestŭ, pe linia B-Pesta—Cincĭ-bisericĭ, precum şi pe liniile, carĭ stau în administraţia căii fer. ung. de nordŭ-ostŭ, astfelŭ încâtŭ comunicaţiunea în tóte direcţiunile Ungariei şi Ardélului se va pute face cu preţurile cele mai scădute. Imprejurarea acésta va ave o înriurinţă asupra referinţelorŭ nóstre economice, care astădĭ încă nu se póte prevede.

Celŭ mai mare preţŭ de caletoriă pentru fiă-care depărtare de preste 225 kilometri, cu trenulŭ de persóne sêu cu omnibusu, între carĭ nu se mai facŭ deosebirĭ, *va fi* pe cl. III. *4 fl.*, cl. II *5 fl. 80 cr.* cl. I *8 fl.* Aceste preţurĭ pe trenulŭ acceleratŭ se ridică numai cu 20%, fiindŭ pe viitorŭ fl. 4.80, fl. 7., şi fl. 9.60.

Cu preţurile acestea se vorŭ pute face cele mai îndepărtate călĕtorii pe liniile statului, cu singura restricţiune, că decă călĕtoresce cineva peste B-Pesta, atuncĭ cu taxa maximală póte merge numai până la B-Pesta, de aicĭ mai departe şi îndĕrĕptŭ i-se socotesce taxa de nou.

Scopulŭ acestei mĕsurĭ este órecum unŭ privilegiu pentru capitală, după cum întregŭ sistemulŭ nou ţintesce în prima liniă la ridicarea capitalei B-Pesta.

Ce diferinţă de preţurĭ se nasce prin noulŭ tarifŭ se póte vede din următórea tabelă:

Dela Budapesta. La		Trenurĭ de persóne şi omnibusurĭ. I.	II.	III.	Trenurĭ accelerate. I.	II.	III.
		Preţurĭ în v. a.					
Kaşovia	astădĭ	16.40	11.50	8.20	18.80	13.30	9.40
	în viitorŭ	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
Oradea m.	astădĭ	14.90	10.40	7.40	17.20	12.20	8.60
	în viitorŭ	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
Clusiu	astădĭ	24.10	16.90	12.00	26.50	18.70	13.20
	în viitorŭ	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
Braşovŭ	astădĭ	42.10	28.90	19.20	46.50	32.70	23.20
	în viitorŭ	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
Aradŭ	astădĭ	15.40	10.80	7.70	—	—	—
	în viitorŭ	8.00	5.80	4.00	—	—	—
Semlin	astădĭ	19.90	13.70	9.10	23.30	16.40	11.70
	în viitorŭ	8.00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80
Agramŭ	astădĭ	22.70	16.70	11.40	—	—	—
	în viitorŭ	8.00	5.80	4.00	—	—	—
Fiume	astădĭ	37.00	27.80	18.60	—	—	—
	în viitorŭ	8.00	5.80	4.00	—	—	—
Viena	astădĭ	10.50	7.50	5.50	12.00	9.00	6.00
	în viitorŭ	9.00	6.80	4.50	10.80	8.50	5.40

Şi pentru depărtărĭ mai micĭ ca 225 kilometri se scadŭ preţurile în modŭ însemnatu, aşa că faţă cu cele de astădĭ, în calculŭ de mijlocŭ, vorŭ fi mai micĭ cam cu patrudecĭ la sută, aşa că cu preţulŭ cu care până acum călĕtoria cineva cu trenulŭ de persóne, de pildă pe clasa a III-a, va pute călĕtori în viitorŭ cu trenulŭ acceleratŭ, pe clasa a II-a.

Aceeaşĭ proporţiă esistă între preţurile de până acum dela omnibusurĭ, respective trenurĭ mestecate, şi între preţurile trenurilorŭ de persóne.

Câtŭ de mare este în cifre reducerea acésta se vede din următórea tabelă:

Dela	La		Trenurĭ de persóne şi mixte. I.	II.	III.	Trenurĭ accelerate I.	II.	III.
			Preţulŭ în v. a.					
Solnocŭ	Aradŭ 154 klm.	astădĭ	9.30	6.50	4.60	10.80	7.60	5.40
		în viitorŭ	5.00	4.00	2.50	6.00	4.80	3.00
Mişcolţŭ	Kaşovia 98 klm	astădĭ	5.30	3.70	2.70	6.20	4.40	3.10
		în viitorŭ	3.00	2.40	1.50	3.60	2.90	1.80

Tu de când te-ai măritatŭ,
Mâna 'n cofă n'ai băgatŭ:
Pe din nuntru'i cu bureţĭ;
Din afară'i cum o vedĭ:
Jurŭ împrejurŭ cu urezŭ,
Printre cercurĭ
Pui de epurĭ,
Printre dóge
Pui de brósce;
Catŭ la blide,
Prindŭ a ride:
Câtu prin blide mucigaiu,
Er prin casă-i plinŭ de scaiu..
Fata mamei jucăuşă
Cu gunoiulŭ până 'n uşă,
Pune boii la tânjélă
Şi scóte gunoiu afară;
Orĭ ilŭ scóte, orĭ te lasă
Că totŭ vei fi gunoiósă
Cum ai fostŭ la mă-t'-acasă!..

IV

SFATULŬ NĂNAŞEI

Fine, fine,
Constantine!
De voescĭ sĕ-ţĭ fie bine,
Vin' de te-i iubi cu mine!
— Dómne! nănăşică dragă!
Nu cumva vorbescĭ în şagă?
De micuţŭ m'ai botezatŭ,
De mare m'ai cununatŭ,
Ore nu ni-a fi păcatŭ
Amêndoi a ne iubi?
Eu credŭ c'omŭ pĕcătui!
— Fine, fine,
Constantine!
Ascultă-mĕ tu pe mine
Şi las' de nu va fi bine,
Că vomŭ face podurĭ
Peste glodurĭ,
Şi punţĭ
Peste munţĭ,
Ş'omŭ da vacĭ
Pe la săracĭ,
Şi juncanĭ
Pe la sĕrmanĭ,
Şi juncincĭ
Pe la calicĭ,
Şi bouţĭ
Pe la cei ciunţĭ,
Ş'a veni postulŭ celŭ mare
Ş'omŭ da douĕ sălindare:
Unulŭ pentru mine
Ş'altulŭ pentru tine,
Şi Dumnedeu ne-a erta,
Nemicŭ nu ni-s'a têmpla:
Postulŭ mare va veni,
Sălindare vomŭ plăti,
Dumnedeu ne-a ispăsi
Şi nemica nu ni-a fi!...

V

ŢĔRANULŬ ŞI CIOCOIULŬ.

I

Frundă verde baraboiu!
La móră la Dorohoiu
Merge-unŭ carŭ cu patru boi
Incărcatŭ cu păpuşoiu.
Dinapoia carului
Merge 'n fuga calului
Ciocoiaşulŭ satului
Cu năravulŭ dracului
Şi dice ţĕranului:
— Bunŭ ajunsulŭ, mĕi ţĕrane!
— Nu-ţĭ mulţămescŭ, mĕi cocóne!
— Mĕi ţĕrane, tu eştĭ batŭ!
— Latri, ciocoiu guleratŭ,
Că de-aseră n'am mâncatŭ
Şi tu dicĭ că eu sunt batŭ!
Er ciocoiulŭ satului
Cu năravulŭ dracului,
Sciindŭ rêndulŭ calului
Nu-şĭ lasă năravulŭ lui,
Pune-o mână pe oblâncŭ,
Alt' o bagă 'n sînŭ adâncŭ
Şi scóte-unŭ biciu plumbuitŭ,
Plumbuitŭ, rĕsplumbuitŭ,
Ş'avêntându-lŭ într'o parte
Trage la ţĕranŭ pe spate,
Trage una, trage douĕ,
Trage mereu pân' la nouĕ.
Er ţĕranulŭ satului,
Sciindŭ rîndulŭ carului,
Bagă mâna pe sub scórţă
Şi scóte-o măciucă grósă
Gróă, gróă ciotoróă,
Ş'avêntând'o într'o parte,
Trage la ciocoiu pe spate;
Trage una, trage douĕ,
Trage patru-decĭ şi nouĕ,
De-i rupe spinarea 'n douĕ
Şi-i crépă pelea în nouĕ,
Şi trăgêndu-i câte-i trasă
Pe ciocoiu apoi ilŭ lasă
Şi se duce încetŭ spre casă.

II

Frunduliţa bradului!
Ciocoiaşulŭ satului
Cu năravulŭ dracului
Trage pinteni calului
Şi fuge spre satulŭ lui.
Er în satŭ cum îmĭ ajunge,
Dreptŭ la crâşmă mi-se duce
Şi astfelŭ din gură-mi dice:
— Mĕi Ióne Balabane!
Rĕu mĕ dorŭ cele cĭolane,
Scólă iute în picióre
Ş'aprinde o lumînare
Şi-mĭ dă rachiu de celŭ tare,
Dă-mĭ rachiu de trei parale
Şi mĕ frecă pe spinare!
Balabanŭ sare de grabă
Şi pe ciocoiu ilŭ întrébă:
— Dér ce mi-ai păţitŭ, cocóne,
De te dorŭ cele ciolane?
— Ia m'am bătutŭ c'unŭ ţĕranŭ,
C'unŭ ţĕranŭ, c'unŭ hoţomanŭ!
Atuncĭ Iónŭ Bălăbanŭ,
Sciindŭ rêndulŭ crîşmei sale
Ia rachiu de trei parale
Ş'unŭ pumnŭ bunŭ de sare mare
Şi mi-lŭ frecă pe spinare,
Er ciocoiulŭ satului
Cu năravulŭ dracului,
Usturându-lŭ la spinare
Strigă, strigă 'n gura mare:
— Mĕi Ióne Balabane!
Rĕu mĕ dorŭ cele ciolane,
Mai încetŭ din frecătură,
Că-mĭ sarŭ şi dinţii din gură.
Dér Balabanŭ ce făcea?
Mi-lŭ freca şi mi-i dicea:
— Aşa-ţĭ trebui, mĕi cocóne!
Ce nu te laşĭ de bătóne?
Nu te 'ncepe c'unŭ ţĕranŭ,
Că ş'aşa elŭ ţi-i duşmanŭ,
Căcĭ ţĕranulŭ când te bate
Zacĭ unŭ anŭ şi jumĕtate!
(„Columna lui Traianŭ.")

In urmă pentru *comunicațiunea locală*, respective pentru călĕtoria pe distanțe micĭ, se statorescŭ prețurĭ de totŭ ieftine, adecă călĕtoria dela o stațiune la alta clasa III 10 cr, a II, 15 cr., cl. I. 30 cr., până la a doua stațiune vecină clasa III. 15 cr., a II 22 cr. și I. 40 crucerĭ.

Scopulŭ acestei reducerĭ însemnate este ca călĕtoria pe distanțe micĭ sĕ se înlesnescă câtŭ se pôte de multŭ.

Tarifulŭ, care este pe zone, consistă din două grupurĭ, unulŭ cu *două zone* pentru nemijlocita *comunicațiune locală*, alŭ doilea cu *patrusprețece zone* pentru călĕtoria pe distanțe îndepărtate.

In zona primă dela comunicațiunea locală așaderă se socotesce călĕtoria dintre fiă-care două stațiunĭ vecine, respective stațiunĭ în carĭ se estradau bilete, inclusive haltele (locurile de oprire) dintre ele, cum și halta de după stațiunea vecină până la a doua stațiune; din contră în zona a doua se socotesce călĕtoria până la a doua stațiune vecină și până la halta de după stațiunea a doua, in spre a treia stațiune.

Bilete pentru comunicația locală se vêndŭ și în foi de câte 10 bucățĭ, ĕr unde e circulațiunea mai mare cu deosebire în jurulŭ Budapestei, în caiete de 30 și 60 bucățĭ, *în casulŭ din urmă cu o reducere de 15, respective 10 procente.* Acestea se arată conductorului, care rupe din ele, cum făcea și până acum cu biletele din caiete. Ele au valôre în amêndouĕ direcțiile, așa, că în locŭ sĕ iai biletŭ de dusŭ și întorsŭ, ițĭ iai deodată douĕ bilete.

La călĕtorii pe *distanțe mai marĭ* se calculeză în zona primă tôte stațiunile până la depărtare de 25 kilometri.

Dela zona a doua până la a 11 cresce depărtarea kilometrică a zonelorŭ singuratice totŭ cu 15, ĕr dela a 12 până la a 14, cu câte 25 kilometri.

Prețulŭ de călĕtoriă pentru zona primă, la trenurĭ de persône, mestecate și omnibusurĭ, este în I clasă 50, în a II 40, în a III 25 cr., la trenurĭ accelerate 60,50 și 30 cr. inclusive tôte celelalte spese. Prețurile acestea crescŭ în aceeașĭ mĕsură până la zona a 12-a.

In zona 13 apoi prețurile după clase, suntŭ 7 fl, 5.30,3.50 la trenurĭ de persône, respective fl. 8.40,6.50, și 4.20 pentru trenurĭ accelerate, în fine în zona din urmă fl. 8,5.80 și 4 fl., respective fl. 9.60,7 și 4.80

Tabela următôre ne arată mai lămuritŭ calcululŭ acesta.

CLASSA:		Tren. accel. I.	II.	III.	Tren. de pers. I.	II.	III.
Stațiunea ântâia	. . . .	—	—	—	30	15	10
" a doua	. . . .	—	—	—	40	22	15
1. Zonă	1—25 km.	60	50	30	50	40	25
2. "	26—40 "	120	100	60	100	80	50
3. "	41—55 "	180	150	90	150	120	75
4. "	56—70 "	240	200	120	200	160	100
5. "	71—85 "	300	250	150	250	200	125
6. "	86—100 "	360	300	180	300	240	150
7. "	101—114 "	420	350	210	350	280	175
8. "	116—130 "	480	400	240	400	320	200
9. "	131—145 "	540	650	270	450	360	225
10. "	146—160 "	590	500	300	500	400	250
11. "	161—172 "	650	550	330	550	440	275
12. "	176—200 "	710	600	360	600	460	300
13. "	201—225 "	840	650	420	700	530	350
14. "	dela 226 în sus	960	700	480	800	580	400

Tarifulŭ pentru bagajŭ se schimbă de asemenea prin noulŭ sistemŭ întroducêndu-se reducerĭ de prețŭ și simplificare de manipulațiune.

Pe viitorŭ toțĭ călĕtorii pe una și aceeașĭ distanță și din aceeașĭ clase plătescŭ egalŭ. *Bagajŭ liberŭ* nu va pute duce nime, ci fiăcare va plăti pentru bagajulŭ, ce are. Până acum era nedreptate. Celŭ *fără* bagajŭ plătea întocmai ca celŭ *cu* bagajŭ până la anumită greutate.

De altă parte și pentru aceia, carĭ suntŭ silițĭ sĕ pôrte bagaje cu sine, încă se ingrijesce noulŭ tarifŭ întroducêndŭ taxe mai micĭ de zone.

Pentru taxarea bagajei se iau de normă trei zone, anume până la 50 klm., dela 51—100 și peste 100 klm.

Taxele se vorŭ computa astfelŭ, că pentru fiă-care pachetŭ de greutate până la 50 kilgr. se plătescŭ în zona I. 25 cr., în a II. 50 cr., în a treia 1 fl.; pentru pachete de 50—100 kilgr. se plătesce de douĕ orĭ atâta, ĕr pentru cele de preste 100 kilgr., de patru orĭ atâta.

Estradarea de bilete de voiajŭ pentru ture combinate se va susține și pe viitorŭ, ca publiculŭ sĕ pótă călĕtori în străinĕtate și după-ce se vorŭ reduce prețurile.

Fiindcă afară de calea ferată ung. de nordŭ, și linia Kașovia-Oderberg, încă a adoptatŭ noulŭ tarifŭ de aceea și poporațiunea de aicĭ, care este fôrte sĕracă, încă se va bucura de acéstă mare favorisare.

Reducerea acesta se vede în următôrea tabelă, în care este de observatŭ, că prețurile, deși suntŭ ceva mai urcate, ca cele de pe liniile statului, crescĕmêntulŭ vine de acolo. că pe zonele respective iau parte mai multe linii de transportŭ și taxele suntŭ computate deosebitŭ pentru fiă-care.

Dela	La		Prețurĭ în v. a. Trenurĭ de persône și mixte. I.	II.	III.	Trenurĭ accelerate. I.	II.	III.
Budapesta	Poprad	astădĭ	22.80	16.30	11.10	25.20	18.10	12.60
		în viitorŭ	11.50	8.60	5.75	13.10	9.80	6.55
Budapesta	Sigot M.	astădĭ	26.70	18.70	13.30	28.92	20.30	14.50
		în viitorŭ	14.00	10.60	7.00	15.40	11.80	7.70
Debreținu	Eperies	astădĭ	16.40	11.60	8.20	—	—	—
		în viitorŭ	8.50	6.50	4.25	—	—	—
Sătmaru	Seghedin	astădĭ	23.60	16.60	11.80	—	—	—
		în viitorŭ	11.50	8.60	5.75	—	—	—

Asemenea referință va fi și pe calea ferată Zagoria.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Berlinŭ, 15 Iunie. Situațiunea politică se judecă adĭ multŭ mai liniștitŭ. Bursa s'a reculesŭ din causa acésta după scăderile cursurilorŭ, ce începuseră și se continuaseră și mai departe.

Bucurescĭ, 15 Iunie. Respundêndŭ la interpelarea deputatului Ionescu, ministru-președinte Catargiu dise, că raporturile României cu tôte puterile suntŭ bune. Politica guvernului constă în observarea strictei neutralitățĭ.

EDUCAȚIUNE.

Cum trebue sĕ fie crescerea,

ce părinții o dau copiilorŭ, pentru ca școla sĕ-și ajungă mai cu înlesnire înaltulŭ ei scopŭ.

Motto: Copiĭ bunĭ suntŭ bucuria părințiloru, temelia școlei și fala și nădejdea îndreptățită a nemului lorŭ.

(Urmare.)

Băgațĭ de sémă, unde Vĕ dațĭ copiiĭ în quartirŭ.

Ingrijiți-Vĕ de timpuriu pentru acésta.

Nu lăsațĭ sĕ Vĕ intețéscă timpulŭ, căcĭ nimicŭ nu se póte găsi mai greu, decâtŭ o gazdă bună, care sĕ Vĕ fie o sigură chezășuire, că băiatulŭ Vostru va fi bine îngrijitŭ, priveghiatŭ și povățuitŭ ca acasă la Voi.

Dela quartirŭ depinde fôrte multŭ. Putemŭ dice cu dreptŭ, depinde binele séu stricăciunea băiatului. Mulțĭ băețĭ s'au stricatŭ din pricina quartirelorŭ nepotrivite.

Căutațĭ, ca gazdele băiețilorŭ Vostri sĕ fiă ómenĭ cinstițĭ, liberĭ de patimĭ urîte, și carĭ sĕ Vĕ pôtă substitui în adevĕrŭ, sĕ fiă ca adevĕrațĭ părințĭ ai lorŭ.

Puține gazde corĕspundŭ acestei drepte și legitime dorințe.

Multe se uită cu nepăsare la tôte slăbiciunile băiețilorŭ din quartirulŭ lorŭ. Multe chiar prin pilda lorŭ pĕcătôsă pricinuescŭ stricăciunea lorŭ.

Astfelŭ stândŭ lucrurile, Vĕ sfătuescŭ sĕ fițĭ cu multă băgare de semă la alegerea quartirelorŭ copiilorŭ.

Luați-Vĕ timpŭ spre acestŭ sfêrșitŭ; nu umblațĭ în fuga mare, nu căutațĭ quartirŭ în ciasulŭ din urmă, nicĭ în diua din urmă.

Inainte cu o lună de începerea școlei hotărîțĭ o di, în care sĕ mergețĭ la orașŭ și aicĭ sĕ nu facețĭ alta, decâtŭ sĕ umblațĭ sĕ găsițĭ unŭ bunŭ quartirŭ pentru băiatulŭ Vostru.

De l'ațĭ găsitŭ, prețuiți-lŭ ca *unŭ mare lucru*. Nu vĕ uitațĭ câtŭ Vi se cere. Dațĭ cu ceva mai multŭ, numai sĕ'i fiă bine băiatului, numai sĕ se simță gazda îndemnată a se interesa cu mai multă tragere de inimă pentru copilulŭ Vostru.

Gândiți-Vĕ, de ce importanță este acésta.

Mulțĭ băețĭ s'au stricatŭ cu desĕvîrșire din pricina quartirului rĕu.

Am cunoscutŭ gazde, carĭ fără nicĭ o mustrare de inimă *jucau cărțĭ și făceau felurite orgii cu băeții din quartirulŭ lorŭ.*

Am cunoscutŭ gazde, carĭ, credêndu că'șĭ facŭ mână bună cu băeții din quartirulŭ lorŭ, *le dau cheia dela portă pe mână, ca sĕ pôtă umbla nóptea p'afară.*

Etă decĭ o binecuvêntată pricină, care ar trebui sĕ Vĕ îndemne a umbla cu tot-de-adinsulŭ ca sĕ găsițĭ o gazdă bună, nisce ómenĭ cinstițĭ, carĭ sĕ fiă vrednicĭ a le încredința odorulŭ Vostru celŭ mai scumpŭ.

Dĕră nu este destulŭ numai a le căuta băețilorŭ gazde și a lăsa totulŭ în grija acestora. E bine, ca din timpŭ în timpŭ sĕ mai dațĭ pe la orașŭ, cu gândŭ d'a vĕ informa bine despre tôte împrejurările băiatului Vostru.

N'avețĭ sĕ venițĭ atuncĭ cu treburĭ.

Afacerea Vôstră cea mai de căpetenie sĕ fie atuncĭ *numai* copiiĭ Voștri.

Ispitițĭ cu acelŭ prilejŭ: *Cum se portă băeții Voștri în quartirŭ? Cu ce'șĭ petrecŭ ei timpulŭ la gazdele lorŭ? Ce felŭ de prietinĭ au?*

Cum își petrecŭ ei cu aceștia? Nu cumva au întêlnirĭ la quartirŭ seu afară din quartirŭ cu băețĭ cu nume rĕu? Nu cum-va umblă multŭ p'afară? Nu cumva s'a întêmplatŭ sĕ vină sera târdiu? Ce sciu gazdele despre tôte acestea? Ce sciu alții, afară de gazde, se vĕ spună despre umbletele băețilorŭ voștri? Portă-se ei după dorința inimei vostre părintescĭ?

Nu Vĕ mulțămițĭ apoi numai cu atâta. Cercetațĭ la scólă, întrebațĭ pe profesorĭ: *Ce purtare au ei în scólă? Cerceteză regulatŭ școla? Suntŭ ei totdeuna la timpulŭ hotărîtŭ în școlă? Aflatu-i-au totdeuna pregătițĭ? Cum suntŭ profesorii mulțumițĭ cu conduita lorŭ morala?*

Nu Vĕ genațĭ a o face acésta. Sĕ nu credețĭ, că supĕrațĭ pe profesorĭ prin astfelŭ de întrebărĭ.

Ei Vĕ vorŭ da cu plăcere rĕspunsurile cuviinciôse. Le va părĕ bine, că li se dă prilejŭ a Vĕ cunósce ca ómenĭ, carĭ Vĕ facețĭ datoria ca adevĕrațĭ părințĭ și cu plăcere Vĕ vor veni în ajutorŭ cu sfatulŭ lor binevoitorŭ.

Cu deosebire însĕ vreu sĕ Vĕ atragŭ interesulŭ inimei vôstre părintescĭ asupra unui lucru, pe care mulțĭ părințĭ, în nepriceperea lorŭ, îlŭ nesocotescŭ cu totulŭ.

Acestŭ lucru e starea igienică a copiilorŭ Voștri dela orașŭ, despre care vreau sĕ Vĕ vorbescŭ cu altă ocasiă.

(Va urma.)

ECONOMIĂ.

Părintele albinelorŭ,

istorióră instructivă pentru poporŭ și tinerime, de *Michailŭ Connerth.* — Localisată de *Valeriu Florianŭ.*

Nutrirea.

(Urmare.)

Pânea albinelorŭ nu constă singurŭ numai din miere, ci partea cea mai mare din pulvere de pe florĭ. Spre a pute da stupilorŭ acéstă pulvere nu este unŭ lucru tocmai ușorŭ, dĕr totușĭ stuparulŭ, care se îngrijesce de binele stupilorŭ sĕi, înlocuesce pulverea de pe florĭ cu făină măruntă de săcară. Inainte de a pute culege pulverea de pe florĭ, albinele fôrte bucurosŭ se nutrescŭ cu acea făină de săcară, ajutându-se binișorŭ cu ea. Acéstă nutrire se întêmplă érna, și anume în dilele cele mai puținŭ frigurôse ale lunei lui Februarie. Pe unŭ locŭ din stupină, pe care lucesce sôrele, se pune în fagurĭ golĭ făina de sĕcară. Ca sĕ pótă sci albinele de prin coșnițe despre acéstă făină, se pune în fiecare coșniță câte o bucățică de fagure cu miere pe care se așédă în curêndŭ albinele; după aceea se scotŭ aceste bucățele de fagurĭ, pe carĭ s'au aședatŭ acum albinele din coșniță, și se punŭ în loculŭ unde se află făina de săcară. Indată ce zărescŭ albinele acéstă făină, ișĭ facŭ din ea mototôlele și sbóră apoi în coșnițe. Vĕdêndŭ celelalte albine pe sôțele lorŭ că aducŭ făină în coșniță, se grăbescŭ și ele sĕ aducă și în curêndŭ tôte albinele se nisuescŭ cu totŭ de adinsulŭ a căra în coșnițe făină. Așa suntŭ îngrijițĭ stupii în decursulŭ ernei.

Primăvĕra, când albinele au lipsă de fôrte multă apă pentru topirea mierei zăchărite, li-se așédă la stupină apă în vase necufundôse în carĭ se află multe bucățele de păiuțe, ce înótă pe deasupra apei, și apoi se aduce albinelorŭ acésta la cunoscință în modulŭ descrisŭ mai înainte. Vasele cu apă au sĕ rĕmână în totŭ decursulŭ verei pe la stupină și nu este de lipsă ca apa sĕ fiă în totdéuna prôspĕtă și curată. Ba se pare că albinelorŭ le mai place apa cam stătută.

Afară de acestŭ felŭ de nutrire maĭ este unulŭ care se numesce **nutrirea speculativă**. Acestŭ felŭ de nutrire se întêmplă primăvĕra, și anume pe timpulŭ când înfrundesce stejarulŭ. Ținta acestui felŭ de nutrire este ca sĕ îndemne pe matcă la multă oare. Acestŭ soiu de nutrire pôte fi întrebuințatŭ la toțĭ stupii și constă în aceea, că se așédă séra sub fagurii coșnițelorŭ în vase necufundôse miere subțiată cu apă călduță. Ademenite de acestŭ mirosŭ, albinele se scoboră în curêndŭ josŭ și ducŭ apoi miere în fagurĭ. Nutrite fiindŭ în ăstŭ modŭ, albinele se mișcă prin coșniță vioiu și prin acésta câte-odată dau de scire și vecinilorŭ lorŭ, că ele au fostŭ învrednicite cu darurĭ plăcute. Stuparulŭ însĕ trebue sĕ fie cu multă grijă ca nu cumva albinele vecine, atrase de mirosulŭ mierei, sĕ se bage în coșniță și sĕ răpéscă mierea. De aceea elŭ va face

bine decă va mici urdinişurile şi va nutri numai nóptea.

Când se întêmplă sĕ vină albine străine în coşniţă, atuncĭ ele stăruiescŭ după putinţă sĕ ajungă câtŭ mai iute la matcă spre a-o răni seu chiar a-o omorî. Spre a împedeca acésta stau în lăuntrulŭ coşniţeĭ la urdinişŭ străjĭ. Aceste străjĭ de regulă nu suntŭ numĕróse, dêr de câte orĭ cutéză vre-o albină străină sĕ între în coşniţă, deodată se adună albinele grămadă la urdinişŭ spre a-lŭ astupa, ca astfelŭ sĕ nu pótă intra nicĭ o albină străină în lăuntru. Decă însĕ pe lângă tótă paza totuşĭ a putută străbate în coşniţă vre-o albină până la loculŭ unde se află matca, atuncĭ ea este apucată fără îndurare de cătră albinele, carĭ păzescŭ matca, şi scósă din coşniţă afară.

Nu arareorĭ se întêmplă, că albine încărcate cu nutreţŭ se bagă în vre-o coşniţă vecină. Dêr şi aceste albine suntŭ scóse frumuşelŭ din coşniţa străină".

Facerea cerei şi Roitulŭ.

„Sciţĭ, că fagurii sunt făcuţĭ din cêră, dêr din ce este făcută cêra póte că nu veţĭ sci. O sĕ vĕ spunŭ eu însĕ din ce este făcută cêra. Albinele, iubiţii meĭ, nu adună cêra din florĭ, ci o facŭ ele însele. Când au sĕ facă albinele cêră, mai înainte de tóte trebue sĕ fiă în coşniţă căldură mărişóră, cam de vre-o 28 de grade Reaumur şi încă şi mai bine. Căldura prea mare este stricăciósă, deórece ea înmóie cêra prea tare. Mai departe albinele trebue sĕ aibă miere şi pulvere îndestulă pentru hrănire.

Decă suntŭ acestea, atuncĭ se face cêra în modulŭ următorŭ: Albinele lucrătóre, după ce mâncă mai multŭ decâtŭ le este de lipsă pentru nutrire, asudă prin inelele dela partea din dĕrĕptu a burteĭ lorŭ şi scotŭ nisce soldĭ subţirĭ de cêră, aceştĭ soldĭ îi aşédă unii peste alţii şi-i apasă unii de alţii cu fălcile rodĕtóre până ce iese gata celula. La facerea fagurilorŭ albinele se acaţă unele de altele, cele de deasupra lucră, êr cele de dedesuptŭ îşĭ rupŭ cu fălcile şi unghiile piciórelorŭ una de pe alta solduleţii de cêră şi-i întindŭ celorŭ de deasupra.

Fiindcă la facerea cereĭ se întrebuinţéză multă miere — la unŭ puntŭ de cêră se recerŭ doisprediece până'n cincĭsprediece punţĭ de miere — de aceea este cu multŭ mai bine şi mai cuminte ca stuparulŭ sĕ lase albinele sĕ adune numai miere. Totuşĭ se póte lăsa ca fiecare stupŭ sĕ zidéscă în decursulŭ anului câte unulŭ seu doi fagurĭ. Mai frumoşĭ suntŭ făcuţĭ fagurii în lunile Iuniu şi Iuliu de cătră roii de a doua óră.

Fiindcă în diua de adĭ nu se mai nimicescŭ fagurii când se scótemŭ mierea din ei, făcêndu-se acésta cu ajutorulŭ maşinei de scosŭ mierea din fagurĭ, este cu putinţă ca în tótă buna vremea sĕ aibă stuparulŭ unŭ numĕrŭ óre-care de fagurĭ golĭ. Aceştĭ fagurĭ suntŭ aşa dicênd buţile celea góle, carĭ stau gata pentru a fi umplute.

Afară de celulele amintite, carĭ suntŭ de lipsă la înmulţirea urmaşilorŭ, albinele mai zidescŭ şi celule unde bagă mierea. Aceste celule suntŭ uneorĭ de două orĭ aşa de lungĭ şi late ca celulele menite pentru trântorĭ şi se potŭ asĕmĕna cu coşurile. Tóte celulele, îndată ce se mai află în ele pui, se folosescŭ pentru păstrarea mierei.

— „Ai fostŭ amintitŭ mai înainte domnule parochŭ despre roi de a doua óră". Ce felŭ de roi suntŭ aceştia?" întreba studentulŭ de agronomiă.

Domnulŭ parochŭ nu întârdiă a rĕspunde: „Iubiţii mei, se dau roi de întâia óră şi roi de a doua óră. Când anulŭ e fórte mănosŭ pentru stupĭ, roiulŭ celŭ d'ântâiu, mai alesŭ care a părăsitŭ stupulŭ de timpuriu, ne bucură şi elŭ cu unŭ roiu, atuncĭ acestŭ roiu se numesce **roiu virginalŭ** seu **feciorescŭ**. Matca începe cu ouarea deja în mijloculŭ lui Februarie şi încetă de abia tómna cu ouatulŭ. Spre a se pute desvolta, trântorii au lipsă de 23 dile, albinele lucrătóre de 21 dile şi matca de 17 dile dela clipita aceea începêndŭ, în care s'a ouatŭ oulŭ în celulă. Decă este amăgită matca de vremea cea caldă, atuncĭ ea ouĕ mai multe ouă şi atuncĭ de multe orĭ se întêmplă că coşniţa pe la mijloculŭ luneĭ lui Maiu într'atâta este de plină cu albine, încâtŭ nu le mai póte pe tóte ocroti. In decursulŭ nopţii albinele suntŭ silite sĕ petrecă grămadă afară de coşniţă înaintea urdinişului. Decă pe lângă acésta de timpuriu a fostŭ păşune bogată, atuncĭ albinele nu numai că şi-au adunatŭ nutrementulŭ de lipsă pentru nutrirea urmaşilorŭ, ci încă şi-au mai strînsŭ în coşurile lorŭ şi miere. Intre astfelŭ de împrejurărĭ bune matca a ouatŭ de timpuriu ouă, din carĭ au sĕ se desvólte alte matce. Acum îndată ce cea dintâiu matcă tînĕră este gata de a pute sbura, ea dă strigătŭ tare din celula, în care se află, ca şi când ar întreba pentru slobozeniă. Audindŭ matca cea bĕtrână acelŭ strigătŭ, nu mai are pace de locŭ, şi cu orĭ-ce preţŭ voesce sĕ omóre pe matca cea tînĕră, dêr dela îndeplinirea acestei fapte rele este împedecată de cătră celelalte albine. Fiindcă însĕ în fiecare stupŭ are sĕ fie numai o matcă, de aceea matca cea bĕtrână'şĭ adună albinele lucrătóre bĕtrâne dimpreună încă cu vre-o câteva mii de trântorĭ şi apoi părăsesce într'o di înainte de amedĭ patria cea vechiă formândŭ roiulŭ celŭ dintâiu. Inainte de ce plécă roiulŭ, fiăcare albină lucrătóre ia cu sine dreptŭ merinde în călĕtoriă, din coşurile cu miere, o beşicuţă plină, — pentru ca în patria cea nouă sĕ aibă cu ce sĕ facă începutulŭ la zidirea fagurilorŭ. Decă acum, după ce a eşitŭ roiulŭ celŭ dintâiu din coşniţă, au mai rĕmasŭ acolo albine destule şi din celulele clocite aşişderea esŭ multe albine tinere, atuncĭ matca, care de abia s'a desvoltatŭ, roesce la a 7-a, a 9-a seu la a 11-a di formândŭ roiulŭ alŭ doilea. Decă şi după acéstă roire au mai rĕmasŭ albine destule în coşniţă şi în acea coşniţă se mai află rĕvnă de roire, atuncĭ la a 3-a di dela roirea cea de pe urmă roesce încă din coşniţă unŭ alŭ treilea roiu, seu se mai întêmplă şi aşa, că la a cincea di dela roitulŭ alŭ treilea mai roesce încă şi unŭ alŭ patrulea roiu, încâtŭ coşniţa rĕmâne mai fără albine. Dintre toţĭ aceştĭ roi, între împrejurărĭ obicĭnuite, abia roiulŭ celŭ dintâiu póte sĕ-şĭ zidéscă cum se cade fagurĭ în locuinţa sa şi sĕ-şĭ adune nutrementulŭ de lipsă. Toţĭ ceilalţĭ roi suntŭ espuşĭ perirei. In anii cei mai roditorĭ, — carĭ însĕ suntŭ fórte rarĭ — şi roiulŭ de alŭ doilea, alŭ treilea şi alŭ patrulea póte ca sĕ-şĭ zidéscă fagurii de lipsă şi sĕ adune cele trebuinciióse pentru ernă."

— „Când încétă roitulŭ?"

— Decă păşunea este bogată şi stupulŭ se află în toiulŭ roireĭ, numai atuncĭ încétă roitulŭ, cum v'am spusŭ mai înainte, când mai tóte albinele au eşitŭ din coşniţă. Decă însĕ timpulŭ este ploiosŭ şi albinele nu mai potŭ sbura afară din coşniţă, atuncĭ asemenea încétă roitulŭ.

La stupăritulŭ raţionalŭ, stuparulŭ trebue sĕ mărginéscă roitulŭ. Şi acésta o face aşa, că după roirea cea dintâiu din fiăcare anŭ, tóte celulele, în carĭ se află pui de matcă, le va tăia josŭ dela fagurii pe carĭ se află, afară numai de celula cea mai mare şi mai frumósă; prin acésta înmulţirea matcelorŭ este împedecată şi roitulŭ se sfêrşesce."

(Va urma).

Din traista cu minciunile.

Se da elŭ la o parte.

Unŭ cioroiu îşĭ cumpĕrase unŭ calŭ dela o licitaţiă de cai cătănescĭ. Nu-i vorbă, schiopĕta rĕu calulŭ, căcĭ avea şi óse mórte, dêr cum ţinea capulŭ în susŭ, cioroiului i-se părea că sare de sumeţŭ ce e. Cum mergea pe drumŭ cu calulŭ înhămatŭ la căruţă lângă o custure de êpă, êtă că se întâlnesce cu unŭ Românŭ voinicŭ, care venea din potrivă cu carulŭ cu boii.

— Mĕi, dă-te la o parte sĕ trecŭ cu carulŭ, că de nu, facŭ şi cu tine ce-am făcutŭ cu celălaltŭ! strigă cioroiulŭ sumeţŭ de frică.

Românulŭ câtŭ p'aci sĕ mi-ţi-lŭ dea róta de plete, dêr se gândi că e la mijlocŭ o şiretenia ţigănéscă şi vru s'o afle. Se dete la o parte cu carulŭ şi cum trecŭ Ţiganulŭ, îlŭ întrebă:

„Ĕn spune mĭ acum şi mie, cum ai fi făcutŭ şi cu mine ce ai făcutŭ cu celălaltŭ"?

— Mĕ dedem eu la o parte! rĕspunse cioroiulŭ şi iute o şterse p'aci încolo, căcĭ băgase de sémă, că Românulŭ pusese mâna:

Pe-o sfântă mĕsurătóre,
Dela capŭ păn' la picióre.

Nicĭ fertŭ nu l'am mâncatŭ.

Pralea fu chematŭ de naşu-sĕu, preotulŭ din satulŭ vecinŭ, sĕ'i dregă unŭ plugŭ şi carulŭ, cărora le lipseu nisce ferurĭ tarĭ. Incălecă cioroiulŭ pe iépa lui cea sprintenă, de credeai că stă când merge.

Din Dorĭ de di şi până'n seră,
Făcu cale de o óră.

Pralea sta sĕ cadă de fóme, êr êpa sĕ 'nchidă ochii.

Norocului lui că ajunse la naşu-sĕu. Nu era acasă părintele, dêr era preotésa şi mai veni şi dascălulu şi nisce vecinĭ, şi fiindŭ tocmai timpulŭ mesei, se puseră cu toţii la mâncare. Fersese naşa o ólă cu păsatŭ şi o puse pe masă sĕ'şĭ ia fiăcare din ea. Apoi se mai duse afară sĕ mai aducă lapte, ca sĕ le ajungă meseniilorŭ. Luă dascălulŭ din păsatŭ, luară şi vecinii, êr cioroiulŭ, căruia îi clănţăneu măselele de fóme, cum era cam pe întunecate, de témă că'şĭ vorŭ mai scóte ceilalţĭ şi golescŭ óla, îşĭ băgă în pripă amêndouĕ mânile în óla cu păsatŭ, şi i-se înţepeniră în ólă. Ca se le scótă n'a mai fostŭ cu putinţă şi cum ardea şi păsatulŭ, se strîmba bietulŭ cioroiu, de credeai, că l'au apucatŭ tóte colicile din lume.

Pralea audindŭ, că vine preotésa, îşĭ ascunse mânile cu óla sub masă. Preotésa puse laptele pe masă şi îmbiă pe toţĭ sĕ-şĭ scótă. Toţĭ mancară bine, numai bietulŭ finŭ se strîmba şi înghiţea în secŭ, stândŭ sĕ'i iésă ochii din capŭ de fóme, deşi la tóte îmbierile naşei sale, rĕspundea că nu'i e fóme.

Isprăvi de mâncatŭ naşa şi eşi afară sĕ mai pună unele şi altele la cale. Atâta aşteptă cioroiulŭ şi iute se repedi afară, şi cum era întunerecŭ, isbi mânile cu óla de ceva negru ce era înaintea lui, de o făcu fărîme, dicêndŭ:

Sĕ te ia hălŭ cornuratŭ,
Că am rĕmasŭ nemâncatŭ,
Inţepenitŭ în păsatŭ.

„Vai mâncate-ar croncanii de cioroiu spurcatŭ! Mi-l'ai mâncatŭ friptŭ!" strigă preotésa văetându-se de capŭ.

Tocmai atuncĭ întră naşulŭ pe pórtă şi înţelegêndŭ ce-i pricina, mi ţi-lŭ umflă pe bietulŭ finŭ şi'ncepŭ a mătura loculŭ pe unde se împrăştiase păsatulŭ. De câte-orĭ mi-ţi-lŭ da róta, de atâtea orĭ striga finu:

Naşule, facĭ hălŭ pĕcatŭ,
Că nicĭ fiertŭ nu l'am mâncatŭ!

MULTE ŞI DE TOATE.

Cu ce trebue se semene femea?

Iată, după o revistă englezéscă, trei lucrurĭ cu care trebue şi nu trebue sĕ semene femea:

Mai întâiu trebue sĕ sémĕne cu *melculŭ*, care stă mereu în casă; dêr nu trebue, ca acestŭ moluscŭ, sĕ-şĭ pue pe ea totŭ ce are.

Alŭ doilea. trebue sĕ sémene cu rĕsunetulŭ seu *ecoulŭ*, care vorbesce numai după ce l'ai întrebatŭ; dêr nu trebuie, ca ecoulŭ, sĕ caute a avé ea cuvêntulŭ din urmă.

Alŭ treilea, trebue sĕ fie ca *ceasornicul*, de o exactitate şi d'o regularitate desĕvêrşită; dêr nu trebue, ca ceasornicúlŭ, sĕ fie zgomotósă ca sĕ o audă toţĭ ómenii.

*

Catastrofa din America.

Amĕnuntele ce dilnicŭ sosescŭ asupra desastrelorŭ din Pensilvania, suntŭ totŭ mai îngrozitóre. Apa, care a căşunatŭ desastrulŭ, curgea cu o repediciune de 27 kilometri pe óră şi cu o putere atâtŭ de mare, încâtŭ a luatŭ cu sine şi a dusŭ cale de 21 kilometri o maşină de ferŭ grea de 22 tóne. Afară de acésta ducea cu sine stâncĭ întregĭ şi colosale, arborĭ scoşĭ din pămêntŭ etc. Autorităţile comunale de prin locurile unde s'a întêmplatŭ desastrulŭ, acum se ocupă cu îngroparea cadavrelorŭ. Ele suntŭ însĕ atâtŭ de multe, încâtŭ până ce sĕ le îngrópe s'au şi descompusŭ, încâtŭ aerulŭ şi tótă apa rîului s'a infectatŭ într'unŭ modŭ îngrozitorŭ. Cele mai grele bóle s'au arătatŭ. Ómenii morŭ de ciumă şi de fóme.

In decursulŭ şi pe loculŭ unde se caută cadavrele, se petrecŭ scene durerórose. Bărbaţii, carĭ îşĭ găsescŭ tótă familia mórtă, se împuşcă, femeile sarŭ în apă, înebunescŭ. Alţii s'au datŭ, din durere, beţiei. O femeă şĭ-a găsitŭ familia. „Mi-a peritŭ bărbatulŭ şi şépte copii, am rĕmasŭ singură", se văita. Cei de prin jurulŭ ei plângeau vĕdêndŭ nefericirea acésta. Totŭ în apropiere de acestŭ locŭ era şi biserica. Lângă dênsa o mănăstire. Când stariţa vĕdŭ că vine apa, strînse în jurulŭ ei pe tóte surorile şi maicele, şi s'au pusŭ în genunchĭ sĕ se róge. Ca prin minune acéstă mănăstire a rĕmasŭ întrégă, pe când biserica a fostŭ ştérsă de pe faţa pămêntului. Locuitorii, rĕmaşĭ fără case, stau acum adăpostiţĭ sub corturĭ. Casele, carĭ au rĕmasŭ neruinate, nu potŭ fi întrebuinţate la nimicŭ, căcĭ pămêntulŭ este atâtŭ de surpatŭ pretutindenĭ, încâtŭ pe fiecare momentŭ casele ameninţă sĕ se surpe. In Cincinati nu mai e apă de bĕutŭ căcĭ rîulŭ Alegani este otrăvitŭ de cadavre. Apa trebue adusă din altă parte, lucru greu într'unŭ oraşŭ unde suntŭ peste o sută mii locuitorĭ.

Despre furturile şi omorurile ce comitŭ diferitele bande de hoţĭ, încă se scriu lucrurĭ triste. Ei au atacatŭ chiar trenurile şi au luatŭ totulŭ ce au găsitŭ la voiagiorĭ. Se scrie diarului „Frankfurter Zeitung", că cei mai multĭ dintre aceştĭ hoţĭ suntŭ Slovacĭ şi Ungurĭ din Ungaria. Ca la 20 de acestŭ felŭ de hoţĭ au fost prinşĭ şi spêndurаţĭ îndată, alţii au fostŭ omorîţĭ cu arme şi pietrii.

„Times" din Londra scrie, că în oraşele mai principale ale Statelor-Unite s'au strînsŭ până acum mai multe sume de banĭ cu care sĕ vină în ajutorulŭ nenorociţilorŭ. In Filadelfia s'au adunatŭ 250, la New-York 150, la Pitsburg 150 de mii de dolarĭ. Comuna Conecticut a datŭ 25 mii, Massachusetts 10 mii, din alte părţĭ au sositŭ ca la o sută mii dolarĭ. Au sositŭ d'alt felŭ ajutóre şi din străinătate, ast-felŭ, din Londra, Viliam Burdet a trimisŭ 10 mii dolarĭ. La Vashington s'a ţinutŭ sub presidenţa d-lui Harison o întrunire poporală în care s'a făcutŭ apelŭ la toţĭ cetăţenii sĕ viă în ajutorulŭ nenorociţilorŭ. Scirile din urmă dela 6 Iunie spunŭ că s'a adunatŭ cu totulŭ pentru nenorociţii inundaţĭ până acuma 1,500,000 dolarĭ.

*

Peste 100 chilometri pĕrŭ.

Unŭ Englezŭ n'a avutŭ altŭ ceva de lucru, decâtŭ sĕ scotéscă firele de pĕrŭ din capulŭ fetelorŭ. 60 de perĭ de tăria obicĭnuită acoperŭ în terminŭ mediu unŭ spaţiu de unŭ centimetru pătratŭ. Cele cu pĕrulŭ blodŭ au sĕ pęptene în fiecare di cam 140,000 perĭ, cele cu pĕrulŭ castaniu cam 109,000, cele cu pĕrulŭ negru cam 102,000, cele cu pĕrulŭ roşu cam 88,000 perĭ. In generalŭ o femeiă brunetă portă pe capŭ 65—80 chilometri de pĕrŭ, cele cu pĕrulŭ blondŭ chiar 110 chilometri.

*

Nenorocire pe calea ferată.

Din Londra se împărtăşesce, că o mare nenorocire s'a întêmplatŭ pe drumulŭ de ferŭ dela Armagh în Irlanda. Trenulŭ, care transporta unŭ mare numĕrŭ de copii, a alunecatŭ de pe şinĭ. Se dice că suntŭ peste 70 de morţĭ şi vr'o 100 de rĕniţĭ.

*

Moştenire de 35 milione.

Unŭ anume W. *Leitersdorfer*, de nascere din Ungaria, care cu 30 anĭ înainte de asta emigrase la Don Francisco, a muritŭ acolo fără urmaşĭ în linia dreptă. Rudeniile lui din Ungaria s'au încercatŭ de repeţite orĭ sĕ pună mâna pe moştenire, der fără resultatŭ. Marţĭ acuma se adunară rudeniile — şeptedecĭ de inşĭ — în cancelaria adv. Dr. W. *Fried*, unde s'a presentatŭ unŭ d. Salomon *Ullmann*, care venise dreptŭ din Cleveland pentru a le face o dare de sémă asupra moştenirei. După spusele acestuia, moştenirea se ridică la suma rotundă de *35 milione dolarĭ* (à 2 fl.) şi mai mulţĭ capitalişti americanĭ arŭ fi gata sĕ formeze o societate pe acţii, ca sĕ le câştige moştenirea, decă moştenitorii s'arŭ învoi sĕ le dea a patra parte din moştenire. Propunerea o primiră eredii cu unanimitate şi astfelŭ ciudata societate pe acţii se va înfiinţa în adevĕrŭ.

Tergulu de rîmătorĭ din Steinbruch. La 10 Iunie n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 130.258 capete, la 11 Iunie au întratŭ 1437 capete şi au eşitŭ 1181 rĕmânendŭ la 11 Iunie unu numerŭ de 130.514 capete. — Se noteză: marfa *unguréscă* veche, grea dela 45 pănă la 46 cr.— marfă *ungurescă* tineră grea dela 48 cr. pănă la 48 cr., *de mijlocŭ* dela 48 cr. pănă la 49 cr. — *uşora* dela 48 cr. pănă la 49 cr. — *marfă ţĕrănescă* grea dela — pănă la — — cr. — *de mijlocŭ* dela 47 pănă la 48 cr. — *uşoră* dela 48 cr. pănă la 49 cr — *Marfă de România*, de *Bákony* grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă grea dela — cr. pănă la — cr. însĕ transito uşoră dela — cr. pănă la — cr. transio dto ţeposă grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă dela — cr. pănă la — cr. *Marfă sĕrbescă* grea dela 47—48— cr. transito mijlociă grea dela 46 —47 cr. transito uşoră dela 45—46 cr.— Porcĭ îngrăşaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrăşaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrăşaţĭ cu ghindă dela — cr. pănă la — cr. Cântăriţĭ la gară cu $4^1/_2$.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Iunie are 30 dile.		Ciresarŭ.		
1889 Dilele sĕptĕm.	Călendarul Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	4 S. P. Mitrofan	16 Beno	4. 4	7. 56
Lunĭ	5 S. Muc. Doroteiu	17 Adolf	4. 4	7. 56
Marţĭ	6 Cuv. P. Visarion	18 Gervasiu	4. 4	7. 57
Mercurĭ	7 Muc. Teodot	19 Iuliana	4. 3	7. 57
Joi	8 Muc. Teodor Strat.	20 (†) Joia verde	4. 3	7. 57
Vinerĭ	9 Păr. nostru Chiril	21 Aloisiu	4. 3	7. 57
Sâmb.	10 S. Tihon făc. de min	22 Paulinu	4. 3	7. 57

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 15 Iunie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.45	Vend.	9.48
Argintŭ românescŭ -	„	9.40	„	9.44
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.50	„	9.53
Lire turcescĭ - - -	„	10.6	„	10.68
Imperialĭ - - - -	„	9.60	„	9.68
Galbinĭ	„	5.56	„	5.60
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ - - - -	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Bursa de mărfurĭ din Budapesta dela 12 Iun. 1889.

Sĕminţe		Cualitatea per Hect	Preţulu per 100 chilogr. dela	Preţulu per 100 chilogr. pănă
Grâu Bănăţenescŭ		—	—	—
Grâu dela Tisa		79	7.25	7.30
Grâu de Pesta		79	7.20	7.25
Grâu de Alba-regala		79	7 25	7.30
Grâu de Bácska		79	7.25	7.30
Grâu ung. de nordŭ		79	7.20	7.25
Seminţe vechĭ orĭ nouĕ	**soiulŭ**	**Cualitatea per Hect.**	**dela**	**pănă**
Sĕeară		70—72	5.80	6.—
Orzu	Nutreţŭ	60 62	5.70	6.10
Orzŭ	de vinars	62.64	6.30	6.80
Orzŭ	de bere	64.66	5.30	5.70
Ovĕzŭ		39.41	—	—
Cucuruzŭ	bănăţ.	75	4.65	4.60
Cucuruzŭ	altŭ soiu	73	4.45	4.60
Cucuruzŭ	„	—	—	—
Hirişcă	„	—	5.25	5.55

Preţulŭ pe 100 chilograme

Producte div.	Soiulŭ	Cursulŭ dela	Cursulŭ pănă
Sem. de trif.	Luţernă ungur.		
—	francesă		
—			
„	roşiă	52.—	56.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	37.50	38.—
Oleu de in		6.25	6.50
Uns. de porc	dela Pesta		
„	dela ţeră		
Slănină	svêntată	56.—	57.—
„	afumată	28.—	29.—
Sĕu			
Prune	din Bosnia în buţĭ		
„	din Serbia în sacĭ		
Lictarŭ	slavonŭ nou		
„	bănăţenescŭ		
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoşĭ	ungurescĭ		
„	sĕrbescĭ		
Miere	brută		
„	galbină strecurată		
Ceară	de Rosenau	118	120
Spirtŭ	brutŭ	14.25	
„	Drojdiuţe de spirt		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 14 Iunie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.15
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	94.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	143.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.04
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.—
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.—
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.80
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	127.40
Renta de hârtiă austriacă - - - - -	83.15
Renta de argintŭ austriacă - - - -	83.70
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	108.95
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	142.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	904.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	310.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	300.50
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - - -	5.65
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	$9.52^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	$58.57^1/_2$
Londra 10 Livressterlinge - - - -	119.90

Bursa din Bucurescĭ din 12 Iuniu

Valori	%	se cump.
Rentă română perpetuă 1875	5%	$98.^1/_4$
Renta română amortisabilă .	5%	$97.^1/_4$
dtto	4%	85.—
Renta rom. (rurale convertite)	6%	$101.^1/_4$
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	5%	—.—
Imprumutulu Openheim 1866 .	8%	—.—
Imprumutulu Oraş. Bucurescĭ .	5%	$88.^7/_8$
idem idem din 1884	5%	—.—
Impr. or. B cu prime Loz. fr. 20	—	—.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	$105.^1/_4$
idem idem . . .	5%	$98.^1/_8$
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	105.—
idem idem . . .	6%	102.—
idem idem . . .	5%	95.—
Credit Fonc. Urban din Iaşĭ. .	5%	82 —
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	250.—
	V. N.	
Banca Naţion. ult. div. 78.15	500	1010.—
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	261.—
Naţionala de asig. ult div. 18 lei	200	240.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10 . .	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div.	250	—.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 27.50	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 10 l. aur	200	—.—
Naţion. de Asig. ult. div. 128.35	—	—.—
Societ. de Constr. ult. div. . .	-	—.—
Societ. de Hârtie ult. div. . .	—	—.—
Agio în Bursă	—	—.—
Rubla de hârtie	—	10.5
Banca Naţion. a României		
Scompt.	6%	—.—
Avansurĭ pe efecte	7%	—.—
Avansurĭ pe Lingourĭ . . .	7%	—.—

Cursulŭ losurilorŭ private din 5 Iuniu

	cump.	vinde
Basilica . . .	8 60	9.—
Creditu	184.25	185.—
Clary 40 fl. m. c. . .	61.—	62.—
Navig. pe Dunăre . .	—.—	138.—
Insbruck	26.25	27.25
Keglevich	36.—	38.—
Krakau	25.75	26.25
Laibach	25.—	26.—
Buda	63.75	64.—
Palffy	61.75	62.25
Crucea roşie austr. . .	18.90	19.20
dto ung. . .	12.70	13.10
dto ital. . .	17.—	17.50
Rudolf	20.50	21.—
Salm	64.—	65.—
Salzburg	28.—	28.50
St. Genois . . .	63.50	64.50
Stanislau	—.—	38.—
Trieitine $4^1/_2$% 100 m. c.	—.—	158.—
dto 4% 50 .	75.—	76.—
Waldstein . . .	41.50	42.50
Windischgratz . . .	58.—	59.—
Sĕrbescĭ 3% . . .	36.80	37.—
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4% .	113.50	114.—

Poşta administraţiunei. D-lorŭ *N. B. în Căstău, — A. P. B. în Cugierŭ, — P. L. în Togyer, — N. M. în Sasca rom., — I. T. în Tirnova, — T. P. M. în Cicudiu*, — Cererea D-v. vi-o putemŭ satisface numai după primirea tacsei pe trei seu şese lunĭ.

Apropiându-se timpulŭ pentru reînoirea abonamentului pe alŭ III-lea cuartalŭ, resp. alŭ II-lea semestru, rugămu pe D-nii abonaţĭ ai foiei nóstre, ca sĕ binevoéscă a trimite taxa de prenumeraţiune de cu vreme, spre a pute încungiura întreruperea în espedarea foii, de-órece pe creditŭ foaia nu se trimite.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sz. 621—1889.
tkvi.

Arverésy hirdetmény.

Az ábrudbányai kir. járásbiróság mint tkvi hatoság által kozzetetetik, hogy Zsurka Szimion végrehajtatonak Suba Tanaszie és neje Pratia Mária végrehajtást szenvedett elleni 44 frt. 87 kr. tőke, ennek 1888 Aprilis hó 28-tól járó 6% kamatai, 22 frt. 20 kr. eddigi költségek és jár. behajtása végett az ábrudbányai kir. járásbiróság területéhez tartozo Bucsum községi 289 sztjkben foglalt következö ingatlanok;

Sórszám	Helyrajzi szám	Megnevezés	Becsérték frt.	Becsérték kr.	Bánatpénz frt.	Bánatpénz kr.
2	2868	zuzda	50		5	—
3	2877	kaszálo	80		8	—
4	3039	ház				
	3040	kert	210		21	—
5	3227	legelö	28		2	80
6	3230	legelö	8		—	80
7	3287	kaszálo	23		2	30
8	3296	kaszálo	14		1	40
9	3335	legelö	18		1	80
10	3504	kaszálo	5		—	50
11	3506	kaszálo	13		1	30
12	3661/1	legelo	28		2	80
13	6670	kaszálo	8		—	80
14	6815	kaszálo				
	6816/1	kaszálo	147		14	70

és tartozékai Bucsum községben a község házánál megtartandó nyilvános biroi árverésen 1889 évi Iunius hó 24-ik napján d. e. 10 órakor becsáron alol is, a becsár 10%-ának a biroi kiküldött kezéhez leendö elöleges letétele mellett el fognak adatni.

Vevö köteles a vételárnak felét 15 nap alatt, másik felét az árverés jogerőre emelkedésetöl számitando 30 nap alatt és ugyanazon naptol számitandó 6% kamatokkal együtt a Gy.-fehérvári kir. adóhivatalnál 39.425 számu igazságügyministeri leteti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Ezen hirdetménnyel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos orák alatt ezen telekkonyvi hatoság és Bucsum községi elöljáróságnál tekinthetok meg.

Az árverési kérés költségei 7 frt. 80 krban álapittatnak meg.

Abrudbányán 1889 évi Mártius hó 11-án.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatoságtol.

Publicațiune.

Se deschide prin acésta a XIV

LOTERIĂ DE STAT reg. ung.

CU SCOPŬ FILANTROPICŬ

alŭ cărei venitŭ curatŭ se va întrebuința conformŭ înaltei hotărîrĭ a Maiestăței Sale apost. c. r.

dela 4 Noemvrie 1888 și dela 25 Ianuarie 1889

în favorulŭ institutului de pensiune alŭ jurnaliștilorŭ ungarĭ, alŭ fondului ce are a se înființa pentru vĕduvele și orfanii funcționarilorŭ reg. ung. lipsițĭ de mijlóce, alu spitalului generalŭ din Ungvár, alu reuniunei industriale a femeilorŭ din țeră, alŭ institutului pentru crescerea fetelorŭ „*Elisabeta*" din comitatulŭ Trei-Scaune, alŭ spitalului generalŭ din Ciucŭ-Sereda, alŭ reuniunei femeilorŭ protestante din Komorn, alŭ reuniunei centrale „froebeliane" a femeilorŭ din țĕrîle ungare și alŭ reuniunei de binefacere a femeilorŭ din Esseg.

Câștigurile stabilite în totalŭ cu 8967

amăsuratŭ planului de jocŭ ce urmeză constitue suma de **160.000 florinĭ** și adecă:

1 câștig principalŭ de 60,000 fl.		în obligațiunĭ de 5% rentă hârtiă ung.
apoi 1 „ à 5,000 fl.	= 5,000 „	
5 „ „ 1,000 „	= 5,000 „	
10 „ „ 500 „	= 5,000 „	
50 „ „ 100 „	= 5,000 „	
100 câștigurĭ à 50 fl.	= 5,000 fl.	în baniĭ gata
1200 ser. „ 20 „	= 24,000 „	
2600 „ „ 10 „	= 26,000 „	
5000 „ „ 5 „	= 25,000 „	

Tragerea se face irevocabilŭ la 27 Iunie 1889.

Unŭ losŭ costă 2 fl. val. austr.

Losurile suntŭ de căpătatŭ: *la Direcțiunea loteriei în Budapesta (Pesta, oficiulŭ vamalŭ principalŭ), — la tóte oficiile de loteriă, saline și de dare, la cele mai multe oficii postale, la „Mercur" în Viena, și la debitanții de losurĭ însărcinațĭ cu vendarea lorŭ în tóte orașele și localitățile mai însemnate.*

Direcțiunea loteriei reg. ung.

Budapesta, 1 Maiu 1889.

Alecsandru de Mariássy,
consilierŭ de secțiune în ministeriulu reg. ung. de finanțe și directorŭ alŭ loteriei.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administrat. „Gaz. Trans."

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovu.